

Vuosikertomus 2018

Suomen Kylät ry
Finlands Byar rf

SUOMEN KYLÄT RY:N VUOSIKERTOMUS 2018

1. TOIMINNAN LUONNE.....	2
2. YHDISTYKSEN KOKOUKSET.....	3
2.1 Hallitus ja henkilöstö.....	3
2.2 Yleiskokoukset.....	4
3. YHDISTYKSEN VARSINAINEN TOIMINTA.....	5
3.1 Yhteiskunnallinen vaikuttaminen.....	5
3.2 Kylätoiminnan valtioneapu.....	6
3.3 Paikallisen kehittämisen valtakunnallinen ohjelma 2014 - 2020.....	7
3.4 Paikalliskehittäjien juhlaseminaari - LOKAALI ja Vuoden Kylä 2018.....	8
3.5 Avoimet Kylät.....	8
3.6 Koulutus-, neuvonta- ja muut tukipalvelut jäsenkunnalle.....	9
3.7 Viestintä.....	10
3.8 Kansainvälinen yhteistyö.....	11
4. HANKETOIMINTA.....	13
4.1 Leader-asiamies.....	13
4.2 JÄSSI - puolueettoman jätevesineuvonnan järjestäminen.....	14
4.3 Työtä kylästä - paikallistoimijoiden työllisyys- ja palvelutoiminta.....	15
4.4 Me Miehet - Toimintakyky kuntoon maaseudun miesten vertaisryhmillä.....	16
4.5 Koti kylään - maahanmuuttajien aktivointihanke.....	16
4.6 Kyläpäällikkökoulutus.....	17
4.7 Kansalaistoiminta ja hyvinvointi -verkoston (KAHVEE) osahanke.....	18
4.8 Valmistellut hankehakemukset vuodelle 2019.....	19
5. DEN SVENSKSPRÅKIGA VERKSAMHETEN - RUOTSINKIELINEN TOIMINTA.....	20
6. JÄSENISTÖ JA JÄSENJÄRJESTÖJEN YHTEISTYÖ.....	22
7. YHDISTYKSEN TALOUS.....	23
8. YHTEENVETO.....	23
9. SAMMANDRAG.....	26

LIITTEET

Liite 1. Hallituksen jäsenet vuonna 2018

Liite 2. Suomen Kylät ry:n jaostojen kokoonpanot

Liite 3. Kylätoiminnan tunnuslukuja vuosina 2016 – 2018

Liite 4. Jäsenjärjestöt vuonna 2018

Liite 5. Yhdistyksen vuoden 2018 tuloslaskelma ja tase

1. TOIMINNAN LUONNE

Suomen Kylät ry kokoaa maamme paikalliskehittäjät yhden sateenvarjon alle. Edustamme noin 4 000 kyläyhdistystä ja -toimikuntaa, 19 maakunnallista kylien yhteenliittymää, 54 seudullista Leader-ryhmää sekä kasvavaa joukkoa kuntatason kylien yhteenliittymiä ja kaupunginosayhdistyksiä. Paikallinen kehittäminen kokoaa paikallisia voimavaroja ja sosiaalista pääomaa toimimaan asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien puolesta. Haasteena on toimintaympäristön monimuotoisuus ja laajuus suhteessa toiminnan voimavaroihin. Kylätoiminnalla ei ole vielä riittäviä taloudellisia resursseja hoitaa valtakunnallisella ja maakunnallisella tasolla paikallistoimijoiden tuki-, koulutus- ja muita palvelutehtäviä. Tavoitteena on valtionavun nostaminen 1,5 miljoonaan euroon vuodessa, mikä mahdollistaisi kokoajaisten maakunnallisten kyläasiamiesten palkkauksen. Resursseihin liittyvä haaste on toiminnan laadun ja laajuuden suuri alueellinen vaihtelu. Tähän pyrimme vastaamaan vuoden 2018 aikana toteutetulla kylätoiminnan laatutyöprosessilla.

Suomi on kylätoiminnan ja paikallisen kehittämisen uranuurtaja Euroopan tasolla. Toiminta pohjautuu Suomen maaseutupoliittiseen järjestelmään, jonka osana Suomen Kylät ry, Leader-ryhmät, maakunnalliset kyläyhdistykset ja yksittäiset kyläyhdistykset ovat. Suomen Kylät ry:lle on muodostunut pitkäjänteisen ja määrätietoisen työn tuloksena toimivat kansainväliset yhteydet eri maiden maaseutujärjestöihin ja kylätoimintaverkostoihin.

Vuonna 2018 toiminnassa edettiin resurssien niukkuudesta huolimatta usealla osa-alueella. Näistä tärkein oli laatutyöprosessin loppuunsaattaminen. Vuoden lopulla perustettiin Suomen Kylät ry:n neljänneksi jaostoksi korttelijaosto, joka kokoaa kaupunginosatoimijat yhteen ja edistää yhteisölähtöistä paikallista kehittämistä kaupunkialueilla. Eduskunnan kylätoimintaverkoston kanssa järjestettiin kaksi miniseminaaria Pikkuparlamentin Kansalaisinfossa: Kylät palvelukeskuksina ja Kenelle äänesi kuuluu? Ensin mainittu toi kyläkouluasian entistä vahvemmin Suomen Kylät ry:n agendalle. Avoimet Kylät -tapahtumaan 9.6.2018 osallistui noin 600 kylää ja toista tuhatta kyläkauppaa – yhteistyö Päivittäistavarakauppayhdistys ry:n Kyläkauppapäivän kanssa vaikutti myös kyläkauppatuen saamiseen valtion talousarvioon 2019. Verkkosivu-uudistus sekä logon ja visuaalisen ilmeen uusiminen, hanketoiminnan laajentuminen STEA-rahoitteisesti maahanmuuttajien aktivointiin, kylä- ja Leader-jaostojen työn terävöityminen, työ ministeri Mika Lintilän johtamassa aluepolitiikan aivoriihessä, kylätoiminnan valtionavun nosto uuteen ennätykseensä 1,2 miljoonaan euroon vuodelle 2019, uudet yhteistyöavaukset mm. Soste ry:n ja Suomen Olavinreitit ry:n kanssa sekä Euroopan älykyläverkoston (Smart Village Network) perustajajäsenenä toimiminen ovat esimerkkejä vauhdikkaan vuoden muusta toiminnasta.

Suomen Kylät ry:n toiminta on kattanut kertomusvuonna mm. seuraavia osa-alueita:

1. paikallisen kehittämisen valtakunnallisen yhteistyöjärjestön uudistaminen
2. kylä-, Leader- ja muun paikallistoiminnan eduntekeminen mm. Maaseutupoliittikan neuvoston, eduskunnan kylätoimintaverkoston, CAP-strategiaryhmän ja -valmisteluryhmien sekä kansainvälisten yhteistyöverkostojen kautta
3. ohjelmepoliittisten välineiden hyödyntäminen ja oman valtakunnallisen kehittämisohjelman toteuttaminen maakunnallisten kyläyhdistysten ja yhteistyökumppaneiden kanssa
4. taloudellisten voimavarojen hankkiminen (mm. valtionapu, hanketoiminta, työllistämistoiminta, oma varainhankinta) ja tietotaidon välittäminen (mm. koulutus, neuvonta ja muu tukitoiminta) maakunnallisten kyläyhdistysten ja Leader-ryhmien kautta paikallistason toimijoille

5. sosiaalipoliittisten, verkosto- sekä muiden hankkeiden suunnittelu ja toteuttaminen
6. julkaisutoiminta ja mielipidevaikuttaminen
7. kylien ja Leader-ryhmien koulutus-, neuvonta- ja tukitehtävät
8. juristipalvelut
9. kylä- ja paikallistoiminnan kansainvälisen verkoston työ ja sen vahvistaminen
10. ruotsinkielinen toiminta yhteistyössä SLC/Svensk Byaservicen kanssa.

2. YHDISTYKSEN KOKOUKSET

2.1 Hallitus ja henkilöstö

Suomen Kylät ry:n hallitukseen kuuluu puheenjohtaja, kymmenen varsinaista ja kymmenen varajäsentä (Liite 1). Hallituksen puheenjohtajana on toiminut vuonna 2018 Joutsenten reitti ry:n toiminnanjohtaja Petri Rinne, 1. varapuheenjohtajana maakuntajohtaja Asko Peltola Etelä-Pohjanmaan liitosta ja 2. varapuheenjohtajana kyläasiamies Esa Aunola Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry:stä. Hallitus kokoontui kertomusvuonna kuusi kertaa: 5.3., 10.4., 6.6., 12.9., 7.11. ja 11.12.2018.

Hallituksen työn tukena ovat toimineet yhdistyksen henkilöstön lisäksi jaostot ja työryhmät. Näitä ovat kyläjaosto, Leader-jaosto ja kansainvälisten asioiden jaosto, jotka ovat kokoontuneet säännöllisesti. Osana tätä verkostoa ovat toimineet maakunnalliset ja seudulliset kyläasiamiehet, Leader-ryhmät, viestintäverkosto, hankkeiden ohjaus- ja johtoryhmät, Svensk Byaservice sekä eduskunnan kylätoimintaverkosto, jonka puheenjohtajana on toiminut kansanedustaja Katja Hänninen.

Suomen Kylät ry:n henkilöstön lukumäärä on edelleen kasvanut vuoden 2018 aikana johtuen useasta kehittämishankkeesta ja osin myös palkkatuen hyödyntämisestä. Suomen Kylät ry:n palveluksessa oli vuonna 2018 yhteensä 16 henkilöä.

Taulukko 1: Suomen Kylät ry:n toimihenkilöt vuonna 2018

Toimihenkilön nimi	Työsuhde	Toimipaikka
Kehittämiskojohtaja Tuomas Perheentupa	1.2.2000 -	Karjalohja/Perniö
Talospäällikkö Tuomas Rokka	14.4.2014 -	Perniö/Salo
Järjestösihteeri Marianne Liitelä	1.11.2012 -	Perniö/Pohja
Toimistoassistentti Saija Björklund	20.11.2017 - 19.11.2018	Perniö
Tiedottaja Sofia Tuisku	31.7.2017 -	Espoo
Leader-asiamies Heli Walls	20.3.2013 -	Uusikaupunki
Projektipäällikkö Juhani Nenonen	1.9.2012 -	Helsinki
Työvalmentaja Teemu Kotila	16.1.2017 -	Helsinki
Projektipäällikkö Kimmo Sainio	1.1.2018 -	Lieto
Projektityöntekijä Pekka Anttila	1.1.2018 -	Turku
Projektipäällikkö Marianne Leimio-Seppä	6.8.2018 -	Kokkola
Projektityöntekijä Maarit Tiittanen	2.7.2018 -	Huittinen
Projektipäällikkö Jari Kurjonen	1.5.2017 -	Lahti
Jätevesineuvoja Riikka Lihavainen	14.5.2018 - 30.9.2018	Etelä-Karjala
Jätevesineuvoja Pirkko Räikkönen	7.5.2018 - 31.8.2018	Etelä-Karjala
Jätevesineuvoja Tiina Raudaskoski	14.5.2018 - 13.10.2018	Pohjois-Karjala
Juristipalvelut (ostopalvelu) lakimies Tommi Siro	Lainopillinen neuvonta	Turku
Ruotsinkielinen palvelu SFV/Svenska Byaservice Ann-Sofie Backgren ja Kenneth Sundman	Kylä-, Leader- ja kv- asiat	Vaasa

2.2 Yleiskokoukset

Suomen Kylät ry:n kevätkokous pidettiin 25.4.2018 Helsingissä Hotel Arthurissa. Kevätkokouksen aluksi SOSTE ry:n järjestöpäällikkö Riitta Kittilä esitteli SOSTE ry:n toimintaa. Suomen Kylät ry:n hallituksen puheenjohtaja, toiminnanjohtaja Petri Rinne piti oman tilannekatsauksensa liittyen mm. kyläkouluasiaan, lapsiin ja maahanmuuttajiin.

Kevätkokouksen puheenjohtajaksi valittiin Miia Tiilikainen (Eskolan kyläyhdistys ry), sihteeriksi Tuomas Perheentupa (Suomen Kylät ry) ja pöytäkirjantarkastajiksi sekä

äänntenlaskijoiksi Stefan Andersson (Svenska folkskolornas vänner rf) ja Maarit Teuri (Ykkösakseli ry). Kokousedustajien valtakirjoja esitettiin 21 kpl ja osallistujia oli yhteensä 27. Kevätkokouksessa käsiteltiin yhdistyksen sääntömääräiset asiat, hyväksyttiin yhdistyksen vuosikertomus ja vahvistettiin tilinpäätös vuodelta 2017 sekä päätettiin pitää jäsenmaksut kalenterivuodella 2019 edellisen vuoden tasolla.

Suomen Kylät ry:n syyskokous pidettiin 27.11.2018 Helsingissä Hotelli Arthurissa. Kokouksen avauspuheenvuorossa Suomen Kylät ry:n hallituksen puheenjohtaja Petri Rinne esitti tiiviin katsauksen vuoden 2018 toiminnasta. Tiedottaja Sofia Tuisku esitteli yhdistyksen uuden visuaalisen ilmeen, logon ja verkkosivut.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Jani Hanhijärvi (Sastamalan Kylät ry), sihteeriksi Tuomas Perheentupa (Suomen Kylät ry) ja pöytäkirjantarkastajiksi sekä äänntenlaskijoiksi Merja Kaija (Pohjois-Savon Kylät ry) ja Riitta Bagge (Etelä-Karjalan Kärki-Leader ry). Kokousedustajien valtakirjoja esitettiin kaikkiaan 28 kpl ja osallistujia oli 26. Syyskokouksessa hyväksyttiin hallituksen jäsenten valinnat ja muut yhdistyksen sääntömääräiset asiat sekä yhdistyksen toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2019.

Uusiksi hallituksen jäseniksi erovuoroisten tilalle valittiin kaksivuotiskaudeksi 2019 - 2020 Esa Aunola (Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry) varajäsenä Heikki Korkealaakso (Eteläpohjalaiset Kylät ry), Markku Väisänen (Kainuun Nuotta ry) varajäsenä Rauni Lallo (Etelä-Karjalan Kylät ry), Anne Vanttinen (Rajupusu Leader ry) varajäsenä Elina Itäniemi (Pirityiset ry), Asko Peltola (Etelä-Pohjanmaan liitto) varajäsenä Seppo Mustonen (Eläkeliitto) ja Marko Mäki-Hakola (MTK) varajäsenä Timo Reko (Maaseudun Sivistysliitto). Uusiksi hallituksen jäseniksi toimikaudelta täyteen tulneiden tilalle valittiin kaudeksi 2019 Eliisa Vesisenahon uudeksi varajäseneksi Jaana Paananen (Kalakukko ry) ja ruotsinkielisten jäsenyhteisöjen uudeksi varsinaiseksi jäseneksi Christel Björkstrand (Svenska Studieförbundet rf).

Tilintarkastajaksi vuodelle 2019 valittiin HTM Vesa Peltola ja varatilintarkastajaksi KHT Jouni Vanhala sekä toiminnantarkastajaksi pankinjohtaja Antti Riutta ja varatoiminnantarkastajaksi Antti Huhtamäki.

3. YHDISTYKSEN VARSINAINEN TOIMINTA

3.1 Yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Kertomusvuonna 2018 on painotettu voimassa olevan Paikallisen kehittämisen ohjelman mukaisesti Suomen Kylät ry:n sekä kylien ja maakunnallisten kyläyhdistysten toiminnallisten rakenteiden uudistamista ja laatutyötä. Yhteiskunnallisen vaikuttamisen aihealueista ovat vahvistuneet CAP-uudistus, kylien turvallisuus, maaseutu-kaupunkivuorovaikutus, älykkäät kylät sekä perusasteen kouluverkon turvaaminen ja kehittäminen. Teemoja on käsitelty kylätoiminnan koulutus- ja neuvottelupäivillä, Leader-foorumeissa ja neuvottelutapaamisissa, Kyläpäällikkö-koulutuksissa sekä puheenjohtajan maakuntakierroksilla kuten myös valtakunnallisessa paikalliskehittäjien juhlassa Lokaalissa 31.8.-2.9.2018 Savonlinnassa.

Tavoitteidensa toteuttamiseksi Suomen Kylät ry on osallistunut valtioneuvoston maaseutupoliittisen selonteon ja toimenpideohjelman toteutukseen ja 6. maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman esitysten eteenpäinviemiseen omalta osaltaan. Suomen Kylät ry on toiminut aktiivisesti eduskuntaan, sen eri valiokuntiin, eduskuntaryhmiin, edellisvuonna perustettuun kylätoimintaverkostoon sekä maa- ja metsätalousministeriöön päin kylätoiminnan valtionavun tasokorotuksen saamiseksi

vuodelle 2019. Suomen Kylät ry on laatinut lukuisia kannanottoja ja pyydettyjä lausuntoja maaseutua ja kyliä koskeviin uusiin lakiesityksiin sekä laki- ja asetusmuutoksiin (mm. laajakaista- ja kyläturva-asiat).

Suomen Kylät ry on Maaseutupolitiikan neuvoston (MANE) jäsen ja järjestön puheenjohtaja ja Leader-asiames toimivat neuvoston apulaispääsihteereinä. Suomen Kylät ry:n luottamus- ja toimihenkilöt ovat osallistuneet Maaseutupolitiikan neuvoston työhön toimimalla sen sihteeristössä sekä myös eri teemaverkostoissa, erityisesti Kansalaistoiminnan ja hyvinvoinnin KAHVEE-verkostossa yhtenä sen osatoteuttajista. Vuoden aikana Suomen Kylät ry oli mukana Suomen maatalous- ja maaseutupolitiikan uudistusta linjaavassa CAP-strategiaryhmässä sekä CAP-maaseutu- ja -hallintomallityöryhmissä, elinkeinoministeri Mika Lintilän koollekutsumassa aluepolitiikan uudistamisen aivoriihessä, Manner-Suomen maaseutuohjelman seurantakomiteassa sekä useiden laajojen kehittämishankkeiden ohjausryhmissä. Lisäksi Suomen Kylät ry oli edustettuna mm. Seurantalosiain neuvottelukunnassa, Maaseutumuseo Sarkan valtuuskunnassa, valtioneuvoston asettamassa Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnassa (KANE) sekä Maaseudun Sivistysliiton hallituksessa. Kylätoiminta on osa Vapaaehtoisen Pelastuspalvelun (VAPEPA) verkostoa ja sillä on edustus sen keskustoimikunnassa. Suomen Kylät ry on Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön (SPEK) jäsen ja sillä on edustajansa myös sen valtuustossa.

Euroopan tasolla suomalainen kylätoiminta ja Leader-toiminta ovat herättäneet suurta kiinnostusta. Vuoden aikana Suomen Kylät ry on ollut Euroopan älykyläverkoston (Smart Village Network) perustajajäsenenä. Aikaisemmin järjestö on toiminut aloitteentekijänä myös eurooppalaisen yhteistyö- ja kylätoimintajärjestön European Rural Community Alliance'n (ERCA) perustamisessa. SYTY on ollut myös aloitteellinen pohjoismaisen kylätoimintajärjestön (HNSL) ja Leader-ryhmien eurooppalaisen järjestön (ELARD) vahvistamisessa. Kertomusvuoden aikana on allekirjoitettu yhteistyösopimus Kiinan ja EU:n maaseutualueiden yhteistyön avaamisesta Kiinan keskushallinnon asiantuntijavaihdosta vastaavan SAFEAn sekä EU:n Leader-ryhmien kattojärjestön ELARDin välillä.

3.2 Kylätoiminnan valtionapu

Kylätoiminta sai ensimmäisen kerran valtionapua vuonna 2003 eduskunnan tekemän päätöksen mukaisesti. Tämän vuosikymmenen alussa valtionaputaso vakiintui noin 1,1 miljoonan euron tasolle. Vuodesta 2014 lähtien kulloistenkin rahoittajaministeriöiden (vsta 2014 TEM, vsta 2016 jälleen MMM) budjettiesitys kylätoiminnan valtionavuksi putosi lähes kolmasosaan aiemmasta. Tästä syystä vuosina 2014 - 2017 kylätoiminta on joutunut hakemaan lisäyksen määrärahoihin pääosin eduskunnan päättämistä syksyn ns. budjetin pienkorjauksista, mikä on edellyttänyt keskeisten puolueiden, eduskunnan valiokuntien ja jaostojen kautta vaikuttamista.

Vuodelle 2018 maa- ja metsätalousministeriö ministeri Jari Lepän myötävaikutuksella palautti kylätoiminnan valtionavun 1,1, milj. euron tasolle, mikä on mahdollistanut jälleen toiminnan kohtuullisen vakauden. Tosin tämäkään taso ei edelleen riitä maakunnallisten kyläasiamiesten 100 % työajan kattamiseen; lisäksi tarvitaan mm. hankerahoitusta. Tieto valtionavun tason vakaantumisesta on helpottanut myös järjestön niukkojen henkilöresurssien käyttöä, kun jokasyksyinen varsin suuritoinen eduskuntakierros ei ollut tällä kertaa tarpeellinen.

Maa- ja metsätalousministeriö esitti kesällä 2018 myös vuoden 2019 budjettiin kylätoiminnan valtionavuksi 1,1, milj. euroa. Pieni edistysaskel rahoituksen tasossa vuodelle 2019 saavutettiin loppusyksystä 2018, kun eduskunta päätti budjetin pienkorjauksen yhteydessä korottaa valtionapua 100.000 eurolla, minkä johdosta kylätoiminnan

valtionapu vuodelle 2019 on 1,2 milj. euroa, mikä on kautta aikojen korkein taso tähän mennessä. Suomen Kylät ry on esittänyt maa- ja metsätalousministeriölle ja eduskunnalle pitkän ajan tavoitetasoksi 1,5 milj. euron valtionapua, jolla kyettäisiin täysipäiväistämään maamme kaikkien maakuntien kyläasiamiehet.

Sovittu valtionavun jakoperiaate Suomen Kylät ry:n ja maakunnallisten toimijoiden välillä on jo pitkään ollut, että valtionavustuksen kasvaessa/vähentyessä 100 000 eurolla, maakunnallisten toimijoiden osuus rahoituksesta kasvaa/vähentyy yhdellä prosenttiyksiköllä. Maakuntien ja kylätoiminnan ruotsinkielisen toiminnan valtionavustuksen osuus oli vuonna 2018 yhteensä 67,70 ja Suomen Kylät ry:n osuus 32,30 %.

Suomen Kylät ry:n hallitus on linjannut valtionapukirjeessään maakunnallisille toimijoille seuraavia valtionavun käyttötarkoituksia: maakunnallisen kyläasiamiehen palkkaus ja matkakustannusten korvaukset, kyläyhdistysten rekisteröitymisen ja kyläsuunnitelmien laadinnan edistäminen, maakunnallisen kyläohjelman laadinta/päivittäminen, kyläyhdistysten neuvonta ja koulutus, lähipalvelujen tuotteistaminen, viestintä ja lehtien julkaiseminen, omien kotisivujen tuottaminen, yhteistyön tiivistäminen kuntien kanssa sekä kunnan ja kylien välisen neuvottelumekanismiin aikaan saaminen sekä laatutyö vuodelle 2018. Kylätoiminnan toteutuneet tunnusluvut vuodelta 2018 esitetään liitteessä 3.

Kylätoiminnan valtionavun käytön raportointiin ja tilityksiin on annettu koulutusta ja puhelinneuvontaa maakunnallisille kyläyhdistyksille, niiden luottamushenkilöille, kyläasiamiehille ja talousasioista vastaaville sekä myös kylätoiminnan neuvottelupäivien ja muiden tilaisuuksien yhteydessä.

3.3 Paikallisen kehittämisen valtakunnallinen ohjelma 2014 - 2020

Valtakunnallisessa Voimistuvat kylät - Vahvistuvat lähiyhteisöt -ohjelmassa 2014 - 2020 on painotettu paikallistoiminnan strategian kehittämistä ja konkreettisten toimenpide-ehdotusten toteuttamista. Kylä- ja Leader-toiminnan ohella uusina toimintamuotoina ohjelmassa ovat mukana kaupunginosatoiminta sekä lähidemokratia. Kyseessä on järjestyksessään neljäs valtakunnallinen paikallistoiminnan ohjelma, jossa on kaikkiaan 53 toimenpide-ehdotusta.

Eräs keskeisimmistä ohjelman linjauksista on ollut kaupunginosatoiminnan saaminen mukaan osaksi paikallisen kehittämisen kokonaisuutta. Vuosien 2018 – 2019 vaihteessa perustettu Suomen Kylät ry:n korttelijaosto on erittäin merkittävä askel tämän tavoitteen toteuttamiseksi.

Ohjelmaa toteutettaessa on toisaalta jouduttu huomaamaan, että ohjelman laadinnan jälkeen on tapahtunut paljon asioita, jotka eivät ole olleet ohjelman laadinnan aikaan nykymuodossaan täysin ennakoitavissa, ja jotka vaikuttavat merkittävästi toiminnan toteuttamiseen, toteutumistapoihin ja sisältöihin. Tällaisia asioita ovat vaikkapa ilmastonmuutokseen, maahanmuuttoon sekä sote- ja maakuntauudistuksiin liittyvät haasteet. Lisäksi mm. hankerahoituspuolella on saatu avattua uusia mahdollisuuksia paitsi rahoituksen, myös toiminnan tuotekehityksen puolella. Tällaisia ovat kylätoiminnan avaukset mm. sosiaalipoliittisessa toiminnassa maaseudulla. Vastaavasti esim. Manner-Suomen maaseutuohjelmasta saatavan hankerahoituksen määrä on vähentynyt meneillään olevalla ohjelmakaudella kylätoiminnan hankkeiden osalta selvästi aiemmasta, mikä sekään ei ole ollut ohjelmaa laadittaessa ennakoitavissa.

Nykyisen Paikallisen kehittämisen ohjelman aikajänne päättyy vuoden 2020 lopussa. Eri foorumeilla on käyty keskustelua siitä, että aiempaa varsin raskassoutuista ja pitkän

aikajänteen kattavaa ohjelmaprosessia on nykyisessä nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä järkevää keventää ja ketteröittää lyhentämällä ohjelman aikajännettä sekä muuttamalla ohjelmaa tiiviimmäksi ja strategisemmaksi. Toimenpide-ehdotusten määrän vähentyessä myös ohjelman luettavuus paranee. Jatkossa paikallistoimintaa todennäköisesti linjataan kevyemmällä, osallistavammalla ja joustavammalla menettelyllä.

Vuoden 2021 alusta voimaan tulevan uuden paikallisen kehittämisen ohjelman valmistelu toteutetaan vuoden 2020 kuluessa siten, että ohjelma on valmiina ja hyväksyttävissä Suomen Kylät ry:n vuoden 2020 syyskokouksessa. Hyvän pohjan valmistelutyölle antavat vuoden 2019 keväällä valmistuva kylätoiminnan laatutyöprosessi, eri foorumeilla käytävät osallistavat strategiakeskustelut ja Suomen Kylät ry:n jaostojen työ.

3.4 Paikalliskehittäjien juhlaseminaari - LOKAALI ja Vuoden Kylä 2018

Vuosittain järjestettävä paikallistoimijoiden valtakunnallinen juhlaseminaari - LOKAALI on vuoden merkittävin tapahtuma kylä-, Leader- ja muille paikallistoimijoille. Juhlaseminaarissa nimetään ja palkitaan Vuoden Kylä ja kunniamaininnan saavat kylät sekä Kylätoiminnan tiennäyttäjät, Vuoden Maaseututoimija ja vuodesta 2012 lähtien nimetty Vuoden Maaseutukasvo. Vuonna 2017 Valtakunnallinen maaseutuparlamentti korvasi LOKAALI-juhlaseminaarin.

Vuoden 2018 LOKAALI järjestettiin 31.8.-2.9.2018 Savonlinnassa, Etelä-Savossa. Lokaali keräsi lähes 250 kävijää Savonlinnaan, ja lauantain toritapahtumassa vieraili 2000-3000 kävijää. Sunnuntain pääjuhlassa puhui mm. Kelan pääjohtaja Elli Aaltonen sekä ministeri Jari Leppä (videotervehdys). Asian ja kulttuuriesitysten lisäksi pääjuhlassa julkistettiin vuoden valinnat ja nimitykset.

Vuoden Kylä 2018 -tunnustuksen sai Teuro-Kuuslammi Tammelasta Kanta-Hämeestä. Ensimmäisen kunniamaininnan sai Ylisenpään kylärinki (Kodiksammi, Kuolimaa, Mäentaka, Sukkala) Raumalta Satakunnasta ja toisen Ruotsinpyhtään Ruukki-Strömfors Bruk Loviisasta Itä-Uudeltamaalta. Kylätoiminnan tiennäyttäjiksi nimettiin Arja Huovinen Soirilansalmesta Leppävirralta, Jouko Mälkiä Enonkoskelta ja Hellevi Tupala Kalkkisten kylästä Asikkalasta. Vuoden Maaseututoimijaksi nimettiin Kirsti Oulasmaa Ylivieskasta. Vuoden Maaseutukasvoksi nimettiin Reko-renkaiden perustajana tunnetuksi tullut Thomas Snellman Pedersörestä.

Tapahtuman järjestelyistä vastasivat Järvi-Suomen Kylät ry yhdessä Suomen Kylät ry:n, Rajupusu Leader ry:n, Leader Veejjakaja ry:n, Leader Piällysmies ry:n, Maaseutuverkoston, Etelä-Savon ELYn, Etelä-Savon maakuntaliiton, MTK:n, ProAgrian, Savonlinnan kaupungin, Suur-Savon Osuuspankin, Osuuskauppa Suur-Savon ja Lähi-Tapiola Savo-Karjalan kanssa.

3.5 Avoimet Kylät

Avoimet Kylät -päivän tarkoituksena on lisätä kylätoiminnan tunnettuutta ja esitellä kylien monipuolista toimintaa. Avoimet Kylät -päivä on konsepti, joka on kehitetty ja toteutettu ensimmäisen kerran Satakunnassa kesällä 2013. Vuodesta 2015 Avoimet Kylät -päivä on järjestetty valtakunnallisena tapahtumana aina kesäkuun toisena lauantaina.

Avoimet Kylät -tapahtumassa 9.6.2018 olivat mukana kaikki 19 maakuntaa. Tapahtumaan ilmoittautui mukaan lähes 600 kylää. Kylien monipuolisten tapahtumien järjestelyistä ja ohjelmista vastasivat kylien aktiiviset ihmiset, yhdistykset, yritykset ja toimijat. Päivän

järjestämisestä, tiedottamisesta ja markkinoinnista vastasivat maakunnalliset kyläyhdistykset sekä joillakin alueilla Leader-ryhmät yhdessä Suomen Kylät ry:n kanssa. Avoimet Kylät -tapahtumaan osallistui valtava määrä tekijöitä: kaikkien 19 maakunnan kyläasiamiehet tai muut tapahtumasta vastaavat henkilöt ja jokaisen Avoimet Kylät -päivään osallistuneen kylän eri tapahtumien toteuttaneet toimijat. Monissa kylissä tapahtumia olivat toteuttamassa kyläyhdistysten lisäksi muutkin alueen yhdistykset, harrastusryhmät ja toimijat; yhteistyö ja verkostot olivat laajoja. Kylät tekivät kukin oman näköisiänsä tapahtumia. Tarjolla oli monipuolista ohjelmaa: toritapahtumia, kiertoajeluja, linturetkiä, lavatansseja, kisailuja, näyttelyitä, saunomista, ruokailua sekä muita aktiviteetteja.

Kaikkien osallistuvien kylien tiedot koottiin yhteisille kotisivuille (www.avoimetkylat.fi) sekä GoogleMaps -karttapohjalle. Tapahtumasta tiedotettiin myös facebook-sivuilla (www.facebook.com/AvoimetKylatOppnaByar/) ja valtakunnallisin lehdistötiedottein. Maakunnille ja tapahtumiin osallistuville kylille tarjottiin mm. tiedotepohjia, graafinen ohjeistus, some-kuvia ja esittelyvideo. Lisäksi järjestettiin kuvakilpailu Avoimet kylät -päivästä, jolla kerättiin samalla kuvituskuvia uusiutuvia www-sivuja varten.

Avoimet Kylät -tapahtuma teki jälleen yhteistyötä mm. tiedottamisen osalta Kyläkauppapäivän kanssa, joka järjestetään niin ikään kesäkuun toisena lauantaina. Kyläkauppapäivään osallistuneet kyläkaupat merkittiin Avoimet Kylät -karttapohjalle.

Tapahtuman jälkeen osallistuneille kylille tehtiin kysely, jolla selvitettiin mm. tapahtumien järjestämiseen osallistuneiden vapaaehtoisten määrää, tapahtumien kävijämääriä, tiedottamisen resursseja ja toiveita tuleville vuosille. Kaiken kaikkiaan vastaukset saatiin 159 kylältä ja vastausten perusteella vuoden 2018 Avoimet Kylät -päivän luvuksi saatiin 578 tapahtumaa, joissa oli yhteensä 8 000 talkoolaista, jotka tekivät 46 000 talkootuntia, ja tapahtumissa oli talkoolaisineen ja vierailijoineen yhteensä 90 000 osallistujaa.

3.6 Koulutus-, neuvonta- ja muut tukipalvelut jäsenkunnalle

Suomen Kylät ry on tarjonnut jäsenkunnalleen neuvontaa, koulutusta ja tiedonvälitystä kylätoiminnasta, Leader-työstä ja paikallistoiminnasta sekä esimerkkejä hyvistä toimintatavoista. Näitä palveluja on tuotettu pääosin valtionavulla, mutta merkittävältä osin myös eri kehittämishankkeiden kautta. Kanavia ovat olleet mm. Kyläapu -hanke, Jässi -jätevesineuvontahankkeet, Me miehet -hanke, Koti kylässä -hanke, Leader-tukitoiminta ostopalveluna sekä ruotsinkielinen palvelu Svensk Byaservicen kautta. Muita välineitä ovat olleet www.suomenkylat.fi -sivusto ja sosiaalinen media Facebook- ja Twitter-sivustojen kautta.

Kylätoiminnan kaksipäiväiset valtakunnalliset koulutus- ja neuvottelupäivät järjestettiin kevätkaudella 16.–17.5.2018 ja syyskaudella 12.–13.12.2018, kummatkin Tampereella. Lisäksi Suomen Kylät ry:n kehittämisjohtaja oli mukana maakunnallisten kyläasiamiesten kesätapaamisessa Varsinais-Suomessa 13.–15.6.2018. Muita tapahtumia olivat Leader-tapaamiset Maaseutuverkoston järjestämien tilaisuuksien yhteydessä ja Leader-ryhmien yhteiset kokoukset. Myös puhelinneuvonta jäsenyhdistyksille ja paikallisille kyläyhdistyksille muodostavat merkittävän osan keskusjärjestön tarjoamista paikallistoiminnan tukipalveluista. Henkilöstö ja erityisesti järjestön puheenjohtaja on osallistunut alustajana ja puhujana useisiin alueellisiin tilaisuuksiin.

Paikallistoimijoiden käytössä on juridinen puhelinpalvelu, jonka kautta jäsenyhdistykset saavat maksutonta puhelinneuvontaa mm. työnantaja-, verotus- ja sopimusoikeudellisissa kysymyksissä. Palvelu on käyttäjille maksutonta (1 tunti/oikeustapaus) ja se on toteutettu ostopalveluna turkulaisen Lakiasiantoimisto Siron kanssa. Lisäksi Suomen Kylät ry:n

talouspäällikkö on opastanut maakunnallisia kyläyhdistyksiä taloushallintoasioissa kuten valtioavun käyttösuunnitelmiin, selvityksiin sekä tilinpäätöksiin liittyvissä asioissa. Eri hankkeiden projektityöntekijät ovat antaneet oman alansa neuvontaa eri toimijatahoille.

Suomen Kylät ry on hakemuksesta myöntänyt omasta pääomastaan likviditeettilainoja maakunnallisille kyläyhdistyksille hankkeiden väliaikaisrahoituksen tueksi hallituksen päätöksellä. Lainamäärä on ollut enintään 10.000 euroa/hakija ja laina-aika on yksi vuosi.

Suomen Kylät ry:llä on portaittainen ansiomerkkijärjestelmä ansioituneiden paikallistoimijoiden palkitsemiseksi.

3.7 Viestintä

Ulkoisen viestintä

Ulkoisen viestinnän tavoitteena on paikallisen kehittämisen näkyvyyden lisääminen. Toisena tavoitteena on vahvistaa Suomen Kylät ry:n tunnettua yhteiskunnallisena vaikuttajana. Vuonna 2018 tähän panostettiin uudistamalla järjestön logo ja luomalla uuden logon ympärille visuaalinen ilme, jota noudattavat verkkosivut avattiin marraskuussa 2018 osoitteessa www.suomenkylat.fi.

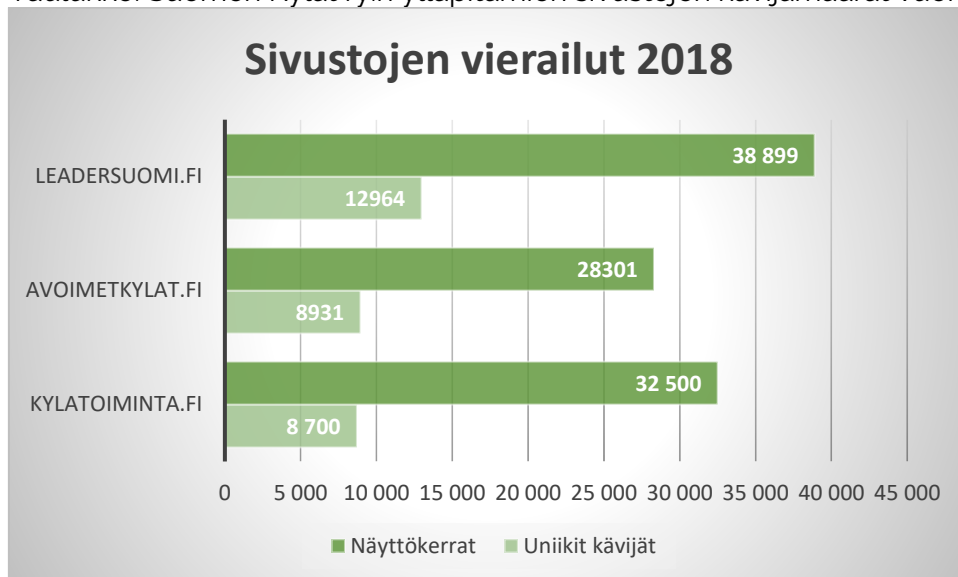
Marraskuussa suljettu edellinen sivusto tavoitti vuoden 2018 aikana 8 700 henkilöä ja keräsi 32 500 klikkausta. Facebook-sivun julkaisujen keskimääräinen kattavuus oli 1000 henkilöä. Vuoden 2017 lopussa perustetun Twitter-tilin vuonna 2018 julkaistut 360 twiittiä keräsivät 140 600 näyttöä ja suosituin twiitti saavutti noin 6500 näyttökertaa.

Suomen Kylät ry:n tiedottajan päätoimittama www.leadersuomi.fi -sivusto tavoitti vuonna 2018 noin 13 000 kävijää. Ensimmäinen Suomen Leader-ryhmien yhteinen vaikuttavuuskampanja organisoitiin syksyllä 2018 Suomen Kylät ry:n tiedottajan koordinoimana; Leader-rahoitteisia liikunta- ja harrastepaikkoja käsitelleet jutut pääsivät hyvin läpi mediassa. Samalla ryhmien käyttöön jäi vaikuttavuustietoa myöhempään käyttöön.

Toukokuussa 2018 otettiin käyttöön ePressi-tiedotejakelupalvelu, jonka kautta medialle välitettiin vuonna 2018 yhteensä 13 tiedotetta. Toimittajat avasivat palvelun kautta lähetettyjä tiedotteita noin 700 kertaa ja tiedotteiden avaussuhde oli 14%, mitä voi pitää verrattain hyvänä. Puolet lähetetyistä tiedotteista käsitteli Avoimet kylät -päivää, minkä lisäksi tiedotettiin mm. Lokaalissa jaetuista tunnustuksista sekä julkistettiin kaksi kannanottoa: koulutilojen käytöstä sekä kuntien väliaikaisrahoituksen hyödyntämisestä.

Taulukko: Suomen Kylät ry:n ylläpitämien sivustojen kävijämäärät vuonna 2018

Sisäinen viestintä

Suomen Kylät ry välittää jäsenilleen ajankohtaista tietoa paikalliskehittämisestä ja tarjoaa aiheeseen liittyvää neuvontaa ja vinkkejä. Ajankohtaisista asioista tiedotettiin kuukausittain ilmestyvässä sähköisessä uutiskirjeessä, joka ilmestyi vuonna 2018 11 kertaa. Lisäksi ajankohtaisia uutisia välitettiin Facebook-sivulla, Twitterissä ja verkkosivuilla. Uusille verkkosivuilla luotiin toimijoille tarkoitettu osio, johon on kerätty oppaita ja hyödyllisiä linkkejä paikalliskehittäjille. Leader-toimijoille tarkoitetut materiaalit koottiin www.leadersuomi.fi -sivuston extranet-osioon.

Sisäiseen viestintään käytettiin myös Facebook-ryhmiä, jollaiset on perustettu Leader-alueviestijöille sekä maakunnallisten kyläyhdistysten tekijöille. Vuoden 2018 lopussa verkkosivustouudistuksen yhteydessä työntekijöiden sähköpostit siirrettiin Office365-ympäristöön, mikä mahdollistaa työntekijöiden sisäisen viestinnän sujuvoittamisen ja eri verkkosivujen palvelintilan siirtämisen samaan pilveen.

3.8 Kansainvälinen yhteistyö

European Smart Village Network

Parisenkymmentä kylien kehittämisorganisaatiota eri EU-maista perusti kertomusvuoden aikana Euroopan älykyläverkoston edistämään kyläkehittämistä ratkaisuja, hyvien käytäntöjen vaihtoa ja kansainvälistä yhteistyötä. Verkoston ensimmäistä kokoontumista valmisteltiin vuoden 2018 lopulla järjestettäväksi Suomessa vuoden 2019 alussa. Lue lisää: <https://www.smart-village-network.eu/>.

European Rural Community Association (ERCA)

Eurooppalaisten kyläliikkeiden verkosto European Rural Community Association (ERCA) perustettiin vuonna 2009. ERAn ja ERCAn yhdistymisestä päätettiin 2013 lopulla. Yhdistetyn yhdistyksen nimeksi tuli European Rural Community Alliance (*Kim Smedslund hallituksen jäsen*). ERCA keskittyi täysin Eurooppalaisen maaseutuparlamentin (ERP) kehittämiseen. ERCAn jäsenille tehtiin kysely Peter Backan toimesta syksyllä 2018 ERCAn kehittämiseksi. Muuta toimintaa ei ollut.

Eurooppalainen Maaseutuparlamentti (ERP) ja asukkaiden vaikuttaminen

Suomen Kylät ry haki rahoitusta ERP:n kehittämiseksi sekä maaseudun asukkaiden ja yhteisöjen vaikuttamisen lisäämiseksi Europe for Citizens -ohjelmasta maaliskuussa 2018.

Myönteinen rahoituspäätös 148. 640 euroa ROAD-nimiselle hankkeelle saatiin heinäkuun 2018 lopussa. Hanketta toteutetaan yhteistyössä ERCAn, ELARDin ja PREPAREN kanssa. Kim Smedslund vastaa hallinnoinnista ja tiedottaja Sofia Tuisku ERP:n nettisivujen päivittämisestä sekä sosiaalisen median kampanjoista. Suomen Kylät ry haki myös mahdollisuutta järjestää neljäs Eurooppalainen maaseutuparlamentti vuoden 2019 syksyllä, mutta kilpailun voitti Asturiaksen alue Espanjassa. Maaseutuparlamentin ohjausryhmässä toimivat Petri Rinne ja Kim Smedslund. Lisätietoa ERP:n nettisivuilla osoitteessa www.europeanruralparliament.com.

Suomen Kylät ry on mukana myös EU:n Horizon-ohjelman tutkimuskonsortiohankkeessa, jossa kehitetään Euroopan tason Hubia maaseutupolitiikan kehittämiseksi. Erityispiirteinä on asukkaan äänen kuuleminen ja asukkaiden osallistaminen itse prosessiin. Hankepäätös saadaan toukokuun lopulla 2019. Hankkeista ei synny lisäkuluja Suomen Kylät ry:lle.

European LEADER Association for Rural Development (ELARD)

Leader-ryhmien yhteisen kattojärjestön *ELARDin* (www.elard.eu) tavoitteena on vahvistaa LEADER-toimintatapaa Euroopassa. SYTYn jäsenyyden kautta Suomen 54 Leader-ryhmää ovat ELARDin jäseniä. Suomen edustajana ELARD:n hallituksessa sekä kevät- ja syyskokouksissa on toiminut *Marjo Tolvanen Kehittämisyhdistys Sepra ry:stä*. Puheenjohtajana toimii Maria João Botelho Portugalista ja varapuheenjohtajina Kristiina Tammets Virosta sekä Marion Eckhardt Ruotsista.

Partnership for Rural Europe (PREPARE)

PREPARE -verkosto (*Kim Smedslund hallituksen jäsen*) kehittää kansalaisyhteiskuntapohjaisia maaseutuverkostoja EU-jäsenyyttä hakevissa maissa. Se on tukenut myös omien jäsenjärjestöjensä maaseutuverkostoja tarpeen mukaan. PREPARE rekisteröityi yhdistykseksi vuonna 2016 ja sen kotipaikaksi tuli Belgia. Toiminta keskittyi edelleen vuonna 2018 Mustanmeren alueelle. PREPARE haki rahoitusta Black Sea -säätöistä kansallisten maaseutuparlamenttien kehittämiseksi Mustanmeren alueella. Päätöstä talousarvioltaan noin 40.000 euron hankkeeseen odotetaan keväällä 2019. Tavoitteena on kehittää PREPAREa ammattimaisemmaksi ja tuoda organisaatiota lähemmäksi jäseniään.

Pohjoismainen yhteistyö - Hela Norden ska Leva (HNSL)

Suomen Kylät ry on perustajajäsenenä jo pitkään osallistunut pohjoismaisen kylätoimintaorganisaation Hela Norden Ska Leva'n (HNSL) toimintaan. Vuonna 2018 HNSL juhli 10-vuotisjuhlaa omana yhdistyksenä; sitä ennen tehtiin verkostomallista yhteistyötä Pohjolassa. HNSL:n kevätkokous järjestettiin NORDREGION kanssa Islannissa, jossa keskusteltiin tutkimuksesta paikallistasolla. Syyskokous järjestettiin Ahvenanmaalle Pohjola-Nordenin kanssa, ja siellä keskusteltiin mm. Pohjolan ruohonjuuriorganisaatioista, niiden yhteistyöstä ja tulevaisuudesta. Ahvenanmaalla järjestettiin myös pienempi 10-vuotiasjuhla Smakbyssä. Pohjoismaisten kylätoimintaliikkeiden verkoston tavoite on kehittää kylätoimintaa kansalaisvaikuttamisen ja lähidemokratian näkökulmasta. HNSL-järjestykseen ovat liittyneet viiden pohjoismaan lisäksi Ahvenanmaa vuonna 2006 ja Färsaaret sekä Grönlanti vuonna 2012. Puheenjohtajuus vaihtuu joka toinen vuosi. Suomella se on ollut kolme kertaa, viimeksi vuonna 2010. Pohjoismainen kylätoimintatyö tuottaa siihen osallistuville suoraa hyötyä ja palveluja; saadaan kokemusta, näkemystä, uusia toimintatapoja, tietoa ja yhteistyökumppaneita. Lisäksi se on pohjoismaiseen toimintaympäristöön vaikuttamista.

Vuonna 2018 puheenjohtajuus oli Norjalla (Vellenes Fellesorganisasjon), puheenjohtajana toimi Erik Sennesvik. Suomen edustajana toimi Ann-Sofi Backgren ja varajäsenenä Kim Smedslund Suomen Kylät ry:n mandaatilla. Sivusto on www.helanorden.com.

4. HANKETOIMINTA

Suomen Kylät ry:n suunnittelemat ja toteuttamat hankkeet muodostivat vuonna 2018 noin 2/3 keskusjärjestön tulorahoituksesta ja valtaosan henkilöstöstä (12 henkilöä). Suomen Kylät ry:n useat toiminnot ja niiden tuotekehitys ovat pitkälti riippuvaista eri rahoittajatahoilta saadusta hankerahoituksesta. Osalla hankkeista rahoitus on katkolla vuosittain, osa hankkeista on rahoittajan toimesta määritelty tietyn kestoajan mukaisiksi, useimmiten kolmivuotisiksi. Myös jatkohankkeiden rahoitusta on kuitenkin haettava vuosittain. Leader-asiamiestoiminta toteutetaan kaikkien Leader-ryhmien yhteisrahoituksena ostopalvelusopimuksella.

4.1 Leader-asiamies

Leader-asiamiestä työllistivät vuonna 2018 eniten toimintarahnan toimeenpanoon liittyvät lukuisat haasteet, lisäkehysjakoon liittyvät asiat, vaikuttaminen EU-tason säädösvalmisteluun sekä YPK-/CLLD- työn edistäminen. Yhteistyötä ja sen kehittämistä Maaseutuviraston kanssa tiivistettiin. Yhteistapaamisissa tavoitteena on parantaa keskusteluyhteyttä, toistensa työtapojen tuntemusta ja ymmärrystä sekä kehittää Leader-ryhmien ja maaseutuviraston välille etupainotteista dialogia. Työ tuotti tulosta; toimintarahnan hallinto-oikeusvalituksiin liittyviä asioita saatiin ratkottua, Mavin linjauksia muutettua ja valitusprosesseja vähennettyä. Kesäkuussa 2018 perustettiin neljän hengen työryhmä, joka syksystä eteenpäin kokoontui kerran viikossa päivittämään ajankohtaiset asiat ja ratkomaan erilaisia käytännön kysymyksiä. Yhtenä taustavaikuttajana oli Suomen Kylät ry:n oma laatutyöprosessi, jonka osana Leader-jaoston oma laatutyö tuotti selkeän organisoitumismallin. Tämän ansioista Mavissa voitiin vakuuttua siitä, että Leader-ryhmillä on yhteisen mielipiteenmuodostuksen malli ja järjestelmä.

Leader-jaosto toteutti laajan kuulemiskierroksen lisäkehysvarojen kakkosvaiheen kriteeristöä. Jokainen jaostolainen vei alueensa ryhmille keskusteluun ja linjattavaksi kriteeristön, ja kolmen kokouksen kautta jaosto sai aikaan ryhmien yhteisen esityksen, joka toimitettiin MMM:lle sovituissa aikatauluissa. Leader-parlamentti hyväksyi Lahden syyspäivillä jaoston valmisteleman Tulevaisuuden Tahtotila -paperin pitkän keskustelun siivittämänä. Tahdonilmaus jaettiin MMM:öön ja Maviin. Sitä on hyödynnetty myös Elardin kautta EU-tason vaikuttamistyössä. Monirahastaisen paikalliskehittämisen eteen tulevalle ohjelmakaudella tehtiin paljon työtä (kts. KAHVEE-verkosto). Asiamies osallistui Leaderin vaikuttavuusviestinnän ensimmäisen kampanjan suunnitteluun Leader-brändityöryhmässä.

Uusi Leader-jaosto asetettiin kolmivuotiskaudelle 2018-2020, jokaisesta maakunnasta tai suuralueelta on jaostossa yksi edustaja. Koko maa on tasaisesti edustettuna ja jokainen jäsen vie ja tuo aktiivisesti ajankohtaisia asioita kentälle ja kentältä. Jaostolla oli historiansa toimeliain vuosi, kokouksia kaikkiaan 12. Uusi avaus oli pyytää ryhmiltä valtakirjat asiamiehelle, minkä turvin tämä voi keskustella Leader-työryhmän kesken ryhmäkohtaisistakin asioista, kuitenkin ilman päätösvaltaa ja velvoittaen tiedon välittämiseen ao. ryhmälle. Keino on uusi ja sen avulla pyritään purkamaan erityisesti niitä vuosien varrella kertyneitä ongelmia, joita Leaderissa koetaan olevan ryhmäkohtaisesti. Leader-parlamenttia hiottiin aiempaa voimallisemmaksi yhteisen mielipiteen muodostamisen foorumiksi Lahden kokouksessa. Päätettiin, että Parlamentti on jatkossa Leader-ryhmien ns. vuosikokous, jossa jatketaan aiempaa vapaamuotoista keskustelun mahdollisuutta, mutta tarvittaessa voidaan myös äänestää yhteisistä päätöksistä vaativista asioista siten, että paikalla olijoista ääntä voi käyttää yksi henkilö/ryhmä.

Eri työryhmiin osallistuttiin aktiivisesti, yli 50 kokousta ja lukuisia ad-hock- skypekokouksia. Asiamies oli mukana mm. hallituspäivillä, puheenjohtaja- ja toiminnanjohtajatapaamisissa,

syyspäivillä, laatutyön sparrauksessa, maaseutu2030- tulevaisuusleireillä sekä ENRD:n Leader-seminaarissa Itävallassa liittyen tulevan ohjelmakauden suunnitteluun.

Toiminnan haasteista suurin vuoden 2018 aikana oli yhteistyön parantaminen Mavin kanssa, mistä muodostui myös asiamiestyön suurin onnistuminen. Toinen iso haaste oli Leader-kentän yhteisen näkemyksen muodostaminen lisäkehysjaon kriteeristöstä. Sekin saatiin aikaan, tosin kompromisseja jouduttiin tekemään. Prosessi itsessään oli osoitus siitä, että monimuotoinen Leader-verkosto pystyy halutessaan toimimaan valtakunnallisesti yhteisessä rintamassa. Leaderin minimiallokaatio säilyi EU-komission asetusluonnoksissa ja yksinkertaistettujen toimintamallien valmistelu lähti suunnitellusti liikkeelle. Vuoden 2019 aikana toiminnan painopisteinä ovat CAP27-valmistelu, Leaderin vaikuttavuudesta viestiminen ja edelleen toimeenpanossa eteen tulevien haasteiden ratkominen kuten tulevan siirtymäkauden varojen riittävyys.

Leader-asiamiehenä on toiminut Heli Walls ja Leader-tiedottajana Sofia Tuisku.

4.2 JÄSSI – puolueettoman jätevesineuvonnan järjestäminen

Suomen Kylät ry toteutti vuonna 2018 kahta jätevesineuvontahanketta; Etelä-Karjalassa Imatran seudun Jässi -jätevesineuvontahanketta, toiminta-aika 1.5.2018 - 28.2.2019 ja Pohjois-Karjalassa Jässi -jätevesineuvontahanketta, toiminta-aika 1.5.2018 - 31.3.2019. Pohjois-Karjalan Jässi-hankkeen toiminta-ajalle tullaan hakemaan jatkoaikaa noin yhden kuukauden verran, jolloin hanke päättynee huhti-toukokuun taitteessa 2019. Hankkeita rahoitti ympäristöministeriö paikallisten ELY-keskusten kautta. Kaakkois-Suomen ELY myönsi avustusta Etelä-Karjalan Imatran seudun Jässi-hankkeelle 56.630 euroa. Pohjois-Karjalan ELY myönsi Pohjois-Karjalan Jässi-hankkeelle avustusta 70.700 euroa.

Hankkeet tarjosivat vakituisille ja vapaa-ajan asukkaille maksutonta, puolueetonta ja ajantasaista jätevesineuvontaa. Toimintamuotoina olivat kiinteistökohtainen jätevesineuvonta sekä yleisneuvonta. Hankkeissa tuotettiin runsaasti ajankohtaista tietoa jätevesiasioista ja hankkeen toiminnasta. Tiedotteita julkaistiin paikallismedian sekä hankkeiden nettisivujen kautta, kts. www.jatevesihanke.fi.

Imatran seudun Jässi-hankkeen toiminta-alue sisälsi kaikki alueen seutukunnat: Imatra, Rautjärvi, Parikkala ja Ruokolahti. Neuvonta-alueilla toteutettiin 326 kiinteistökohtaista neuvontakäyntiä ja järjestettiin 11 yleisneuvonnan tilaisuutta, lisäksi annettiin sähköposti- ja puhelinneuvontaa. Hankkeessa työskentelivät osa-aikainen projektipäällikkö sekä kaksi kenttäkauden aikaista jätevesineuvojaa.

Pohjois-Karjalan Jässi-hankkeen toiminta-alueena oli koko maakunnan alue. Kiinteistökohtaista neuvontaa kohdennettiin järjestelmällisesti neuvontakauden 2018 aikana neljän kunnan alueella: Valtimo, Polvijärvi, Outokumpu ja Kitee. Yleisneuvontaa annettiin koko maakunnan alueella. Hankkeessa työskentelivät osa-aikainen projektipäällikkö sekä yksi kenttäkauden aikainen jätevesineuvoja. Projektipäällikkö toimi myös jätevesineuvojan tehtävissä. Hankkeessa toteutettiin 391 kiinteistökohtaista neuvontakäyntiä ja järjestettiin 19 yleisneuvonnan tilaisuutta, lisäksi annettiin sähköposti- ja puhelinneuvontaa.

Kiinteistökohtaisesta jätevesien käsittelystä on kummankin hankkeen osalta koottu monipuolisia raportteja aluekohtaisesti sekä kunnittain. Neuvonnan tulokset ja loppuraportit on luettavissa hankkeiden kotisivuilta, www.jatevesihanke.fi. Molemmat hankkeet onnistuivat tuloksellisesti hyvin, etenkin jätevesi-iltojen ja pyyntökäyntien suhteen oli havaittavissa selkeää kysynnän nousua.

Jätevesilainsäädännön uudistus ja tarkennus keväällä 2017 on antanut uskottavuutta

kansalaisten keskuudessa ja lisännyt kiinnostusta jätevesien käsittelyä kohtaan. Kauden 2018 aikana ei purnattu turhasta, vaan neuvontaa otettiin mieluusti vastaan. Kansalaiset ymmärtävät, että käymäläjätevedet tulee käsitellä, mutta harmaiden pesuvesien suhteen esiintyy ajoittain epätietoisuutta. Aina ei ihan ymmärretä missä rajapinta kulkee harmaiden pesuvesien suhteen. On kohteita - etenkin ranta-alueilla - joissa pyykinpesu ja/tai suihkuvedet johdetaan käsittelemättä maaperään, vaikka puhdistusvaatimustarve on selkeästi olemassa. Ranta-alueen määritelmä, etäisyys rantaviivaan sata metriä, on hyvin ymmärretty, mutta toisinaan kiinteistön olemassaolo pohjavesialueella tulee yllätyksenä.

On todennäköistä, että neuvonnan tarve niin kiinteistökohteisen kuin yleisneuvonnan muodossa tulee kasvamaan, mitä lähemmäs siirtymäajan 31.10.2019 voimaantuloa lähestytään. Tämä oli hyvin havaittavissa etenkin pyyntökäyntien suhteen. Pyyntökäyntien määrä esim. Pohjois-Karjalan alueella oli jopa kolminkertainen edelliseen kesään nähden. Perusteltavaa onkin, että aktiivisen neuvonnan tarve on siirtymäajan loppuun saakka olemassa. Kummatkin Jässi-hankkeet ovat hakeneet rahoitusta myös kaudelle 2019.

Jässi-jätevesihankkeiden projektipäällikkönä toimi Jari Kurjonen. Jätevesineuvojina Imatran seudulla työskentelivät Pirkko Räikkönen ja Riikka Lihavainen sekä Pohjois-Karjalan alueella Tiina Raudaskoski. Kummankin hankkeen ohjausryhmissä olivat edustettuina mm. ELY-keskusten sekä kuntien edustajat, puheenjohtajana toimi Suomen Kylät ry:n kehittämisjohtaja Tuomas Perheentupa.

4.3 Työtä kylästä - paikallistoimijoiden työllisyys- ja palvelutoiminta

Suomen Kylät ry jatkoi Uudenmaan TE-toimiston tuella Työtä kylästä - Jobb i byn - hanketta. Vuosi 2018 oli hankkeen kolmas ja viimeinen toimintavuosi. Työllisyyspoliittisessa hankkeessa kyläyhdistykset ja muut paikallisyhdistykset työllistivät pitkäaikaistyöttömiä palkkatuella sekä työkokeilujen avulla kyläavustajiksi. Kyläavustajan tehtävänä on auttaa paikallisesti asukkaita arjen askareissa. Kyläavustaja tukee samalla työnantajana toimivan kyläyhdistyksen yleishyödyllistä työtä ja palvelutoimintaa sekä välittää hyötytietoa asukkaille mm. energiatehokkuudesta ja korjausneuvonnasta.

Työllisyyspoliittista toimintaa ja Kyläapu-konseptia kehitettiin karttuneen kokemuksen sekä saadun palautetiedon avulla. Hankkeeseen vaikutti toimintaympäristön voimakas muutospaine, jonka osatekijöinä olivat maakuntauudistus, mahdollinen TE-toimistojen lakkauttaminen ja niiden palveluiden järjestämisvastuun siirtyminen muille toimijoille sekä uudet kasvupalvelut.

Työllisyyspoliittinen toiminta tuki kylä- ja kaupunginosayhdistyksien työtä paikallisyhteisöjen elinvoimaisuuden vahvistamiseksi sekä alueen vetovoiman parantamiseksi. Hanke lujitti paikallisyhdistyksien työnantajavalmiuksia sekä lisäsi niiden voimavaroja. Työllisyyspoliittisen hankkeen avulla autettiin erityisesti ikääntyviä asukkaita heidän asuinpalveluissaan niin, että he voisivat asua mahdollisimman pitkään omissa kodeissaan.

Työllisyyspoliittinen hanke nivoutuu hyvin Suomen Kylät ry:n tavoitteisiin sekä muuhun hanketoimintaan. Työtä kylästä -hanke jakoi hyviä käytäntöjä myös muiden maakuntien työllistämishankkeiden kanssa sekä neuvoi asiasta kiinnostuneita jäsenyhteisöjä. Hankkeissa tuettiin kyläavustajien jatkotyöllistymistä työvalmennuksella sekä kehitettiin edellytyksiä aikaisempaa paremmalle työn organisoinnille. Työvalmennuksessa korostui yksilöllisen työvalmennuksen tarve. Lisäksi huomioitiin mahdollinen osatyökykyisyys ja työnantajille tarjottavat palvelut työsuhteen alkuvaiheissa.

Vastuuhenkilöinä hankkeessa toimivat projektipäällikkö Juhani Nenonen, työvalmentaja

Teemu Kotila, järjestösihteeri Marianne Liitelä ja toimistotehtävissä Saija Björklund.

4.4 Me Miehet - Toimintakyky kuntoon maaseudun miesten vertaisryhmillä

Vuonna 2018 varsinaisesti käynnistynyt ja STEAn Suomi 100 -avustusohjelman rahoituksella toteutettava Toimintakyky kuntoon maaseudun miesten vertaisryhmyöllä -hanke eli Me Miehet-hanke on nyt toiminut runsaan vuoden. Sosiaali- ja terveysalan avustuskeskuksen (STEA) rahoittaman hankkeen kesto-aika on 3,5 vuotta ja sen kokonaisrahoitus vuosille 2017 - 2020 on yhteensä 455.000 euroa. Hanke on Toimintakyky kuntoon -avustusohjelman osa. Avustusohjelmassa on 20 osahanketta, joista viisi on suunnattu miehiin.

Hankkeen kohderyhmänä ovat 30-63 -vuotiaat maaseudun ei-työssä olevat miehet sekä työssä käyvät miehet, joiden toiminta- tai työkyky on heikentynyt. Me Miehet -hankkeessa kehitetään ja pilotoidaan toiminta- ja työkykyä vahvistavaa sekä yksinäisyyttä vähentävää harrastus- ja vertaisryhmätoimintaa aluksi kahdessa maakunnassa, Varsinais-Suomessa ja Uudellamaalla. Miesryhmille etsitään ja koulutetaan vapaaehtoiset ohjaajat. Koulutus toteutetaan yhteistyössä Miessakit ry:n kanssa. Tavoitteena on toteuttaa 30 - 40 säännöllisesti kokoontuvaa harrastus- ja vertaisryhmää vuosien 2019 - 2020 aikana. Ryhmät kokoontuvat noin 10 kertaa.

Osallistujan toiminta- ja työkykyä arvioidaan Työterveyslaitoksen Kykyviisari -itsearviointimenetelmällä. Mikäli Me miehet-hankkeen tulokset ovat hyviä ja rahoitus saadaan turvattu, toimintaa suunnitellaan laajennettavaksi muihin maakuntiin. Tarvittaessa ryhmän jäseniä ohjataan eteenpäin myös sosiaali- ja työvoimahallinnon asiakkaina.

Hankkeen toiminta on aloitettu etsimällä vapaaehtoisia ohjaajia ja ryhmäläisiä yhteistyössä kyläyhdistysten, kuntien, seurakuntien diakoniatyön ja paikallisten järjestöjen kanssa. Koulutuksia järjestettiin kaksi; vuoden 2018 lopussa koulutettuja ohjaajia oli seitsemän. Ensimmäiset ryhmät aloittivat toimintansa marraskuussa 2018.

Hanke on saanut toimintavuoden aikana runsaasti julkisuutta mediassa. Hankkeesta on julkaistu toimintavuonna lähes 30 lehtiartikkelia alueellisissa ja paikallisissa medioissa, artikkeleiden levikki on ollut 900 000. Hanketta on pidetty tarpeellisena ja on esitetty kysymyksiä, miksi tämän kaltaista toimintaa ei ole maaseudulla aloitettu jo aiemmin.

Toimintavuoden aikana pääpaino oli vapaaehtoisten ohjaajien hankinnassa, yhteistyökumppaneiden hakemisessa ja hankkeen tiedottamisessa. Hankkeelle avattiin Facebook-sivut (Me Miehet-toiminta), Twitter -tili ja nettisivut (www.memiehethanke.fi). Nettisivuilla on ohjaajien omat suljetut sivut, joilla on ohjaajille materiaalia ryhmän perustamiseen, ohjaamiseen, ryhmäpalautteisiin ja viestintään.

Hankkeen projektipäällikkönä on vuoden 2018 alusta toiminut Kimmo Sainio ja projektityöntekijänä Pekka Anttila.

4.5 Koti kylään – maahanmuuttajien aktivointihanke

Vuoden 2018 puolivälissä käynnistyneessä STEAn rahoittamassa (kokonaisrahoitus 427.000 euroa /3 vuotta) Koti Kylään - Maahanmuuttajat osallisiksi paikallisyhteisöön - aktivointihankkeessa kehitetään maahanmuuttajia aktivoivaa toimintaa, jota voidaan

levittää uusiin kyliin eri puolille Suomea sekä tiedottaa hyvistä käytännöistä. Hankkeen kohdealueita ovat tässä vaiheessa Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa, Satakunta ja Pirkanmaan länsi- ja luoteisosat. Koti Kylään -hanke jatkuu em. maakunnissa nykyisellä rahoituksella vuoden 2021 puoliväliin saakka.

Hankkeen pääasiallisena kohderyhmänä ovat oleskeluluvan saaneet maahanmuuttajat, mikä ei kuitenkaan sulje pois vasta maahan tulleita henkilöitä, jotka ovat vastaanottokeskuksissa. Toisena kohderyhmänä ovat kylissä asuvat kantaväestöön kuuluvat ikäihmiset sekä muut kylän asukkaat, jotka ovat mukana kanssakäymisessä maahanmuuttajien kanssa kylätoiminnan kautta. Maahanmuuttajia aktivoidaan mukaan kylissä tehtävään vapaaehtoistoimintaan. Toiminnan myötä maahanmuuttajat integroituvat suomalaiseen yhteiskuntaan ja saavat kokemuksia suomalaisuudesta sekä toimivat osana yhteisöä. Kyläyhteisö hyötyy toiminnasta siten, että kylä elävöityy ja ikäihmiset saavat maahanmuuttajien kautta tarvitsemaansa tukea omaan arjesta selviytymiseensä.

Satakunnan ja Pirkanmaan alueilla kyläyhdistykset sekä maahanmuuttajat järjestivät mm. luontoretkeä opastetuilla kierroksilla, joilla kerrottiin mm. jokamiehen oikeuksista, syötävistä kasveista ja marjoista, niiden ravitsemuksellisista ja lääkinällisistä hyödyistä jne. Monilla kyläyhdistyksillä on hoidettavanaan laavuja ja muita nuotiopaikkoja, joihin tehtiin talkoilla polttopuita. Maahanmuuttajat osallistuivat klapitalkoisiin useamman kerran; lisäksi tehtiin polttopuita yksin asuville ikäihmisille.

Kyläyhdistyksen väki kalasti maahanmuuttajien kanssa sekä järjesti mm. haravointitalkoita kyläyhdistysten pihamailla, leivonnan opetusta, ruoanlaittoa, saunomista, uintia sekä myyjäistapahtuman valmistelua kylätaloilla. Tehtiin myös laavuretkiä ja nokipannukahveja, laulettiin lauluja ja ylipäätään yhteistä olemista maahanmuuttajien ja kyläyhdistyksen ihmisten kesken - kahdensuuntaisella toiminnalla tutustuttiin toisiinsa, jolloin molemmat oppivat uutta. Huittisten maamiesseuran kanssa järjestettiin myös thaimaalainen kulttuurijuhla Loy Kratong, jossa laskettiin kynttilät jokeen ja syötiin thaimaalaista ruokaa. Paikalla oli noin 140 henkilöä.

Satakunnan ja Pirkanmaan alueilla kaksi kyläyhdistystä aloitti kummitoiminnan, jossa muutama maahanmuuttaja osallistuu useammin heidän toimintaansa ja kyläyhdistykset tekevät vastavierailuja maahanmuuttajien opiskelupaikkoihin sekä koteihin. Kyläyhdistys vietti maahanmuuttajien kanssa myös joulunajan juhlia, joissa opittiin molemminpuolista toistensa kulttuurien tuntemusta. Pohjanmaan alueella järjestettiin mm. Kulttuurikattila-tapahtuma, jossa tehtiin monikulttuurista ruokaa ja kutsuttiin kylien asukkaita tapaamaan maahanmuuttajia sekä maistelemaan eksoottisia ruokia.

Satakunnan ja Pirkanmaan alueella projektityöntekijä Maarit Tiittanen aloitti työnsä heinäkuussa 2018, Etelä- ja Keski-Pohjanmaan alueella projektipäällikkö Marianne Leimio-Seppä elokuussa 2018.

Tärkeänä tukiverkostona ovat kohdealueiden maakunnalliset kyläyhdistykset Eteläpohjalaiset Kylät ry, Keskipohjalaiset Kylät ry, Satakylät ry ja Sastamalan Kylät ry/Pirkan Kylät ry. Hankkeen ohjausryhmän puheenjohtajana toimii Suomen Kylät ry:n pj. Petri Rinne.

4.6 Kyläpäällikkökoulutus

Kylätoimijoiden osaamisen tason nostamista on palvellut Keskitien Tuki -säätiön Suomen Kylät ry:lle myöntämä rahoitus maakuntien kyläpäällikköiden ja muiden kylätoimijoiden kouluttamiseen. Vuonna 2015 aloitetun koulutusohjelman viimeinen suunniteltu toimintavuosi oli 2018.

Koulutukset on tarkoitettu pääasiassa kyläyhdistysten uusille luottamus- ja toimihenkilöille. Koulutuksen tarkoituksena on ollut vahvistaa kyläyhdistysten toimijoiden valmiuksia ja osaamista, antaa uusia eväitä luottamustehtävien hoitamiseen sekä rohkaista aktiiviseen kehittämistyöhön. Koulutusaiheita ovat olleet mm. laatutyö, paikallisen kehittämisen tulevaisuus ja käytännön valmiuksien lisääminen, valtakunnallinen järjestö kylien tukena, johtamisen hyvät neuvot ja kyläyhdistyksen hallituksen vastuut. Maakunnalliset kyläyhdistykset tuottavat koulutuksen sisällön maakuntansa lähtökohdista.

Kyläpäällikkökoulutuksiin saatiin vuosiksi 2015-2018 avustusta yhteensä 120.000 euroa. Avustuksesta oli vielä käyttämättä 31.12.2018 yhteensä 8.657,54 euroa. Loppuosa avustuksesta käytetään vuonna 2019 maakunnallisten toimijoiden kouluttamiseen.

4.7 Kansalaistoiminta ja hyvinvointi –verkoston (KAHVEE) osahanke

Maaseutupolitiikan neuvoston rahoittama KAHVEE-verkosto järjesti yhteistyössä Maaseutuverkostopalveluiden ja ministeriön kanssa yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen CLLD2030 -innovaatioleirin Ellivuoressa 2.-3.10.2018. Leiri oli suunnattu paikalliskehittäjille kaupungeissa ja maaseudulla, kuntien ja kaupunkien työntekijöille, ministeriöiden, ELY-keskusten ja maakuntaliittojen asiantuntijoille, tutkijoille ja muille asiasta kiinnostuneille. Leirin tavoitteena oli hahmottaa, millaista paikalliskehittämistä Suomessa tarvitaan tulevaisuudessa sekä antaa syötteitä tulevalle EU-ohjelmakaudelle eri rahastojen valmisteluun. Leirillä syntyi hyvä yhdessä tekemisen henki ja siellä esitettiin, että työ jatkuisi Suomen Kylät ry:n yhteyteen perustettavan korttelijaoston kautta. Korttelijaosto perustettiin joulukuussa 2018. Puheenjohtajaksi nimettiin Helsingin yliopiston kaupunkisosiologian dosentti Pasi Mäenpää, jäsenenä on laajapohjainen edustus kaupunki- ja asukasyhdistystoimijoista.

Hankesuunnitelman mukaisesti KAHVEE-verkosto toteutti Kyläsuunnittelu digiaikaan-markkinointiesitteen Keski-Suomen Kylien toteuttamasta pilotista, jossa kyläsuunnittelusta on tehty verkkotyökalu. Jakelu toteutettiin Kuntaliiton toimesta.

Eduskunnan kylätoimintaverkosto ja KAHVEE-verkosto pitivät yhteiskokouksen maaliskuussa 2018. Verkostot laativat suomalaisille Euroopan Parlamentin jäsenille ja ministeri Lepälle kannanoton, jossa vedottiin päättäjiä turvaamaan tulevan CAP27-valmistelun säädöksissä Leader-rahoituksen säilyminen pakollisena jäsenmaille. Suomen Kylät / KAHVEE-verkosto järjestivät Helsingissä eduskunnan Pikkuparlamentissa kaksi menestyksellistä miniseminaaria: "Kylät palvelukeskuksina" 3.4.2018 sekä "Kenelle äänesi kuuluu?" 28.11.2018. Salit olivat täynnä ja somen kautta molemmissa oli yli tuhat seuraajaa. Itä-Suomen AVIn Kari Lehtolan alustuksen pohjalta käytiin myös vilkas lähikoulukeskustelu, joka näin sai uutta näkyvyyttä myös valtakunnan tasolla.

KAHVEE-verkosto oli mukana Kuntamarkkinoilla sekä kansanedustajien Puurobaari-infossa. Pj Rinne oli mukana ministeri Lintilän aluekehittämisen uudistamista pohtineessa työryhmässä, minkä työn tuloksena julkistettiin 10.9.2018 elinvoimapolitiikkaa esille nostava, asiantuntijaryhmän kirjoittama "Keskustelunavauksia alueiden Suomeen" -julkaisu aluepolitiikan tulevaisuudesta TEMin julkaisusarjassa.

KAHVEE-verkoston edustajat tapasivat pääsihteeri Tuija Braxin 5.4.2018. Brax asetettiin selvitysmieheksi arvioimaan järjestöjen ja muun kolmannen sektorin toimintamahdollisuuksia uudessa sosiaali- ja terveydenhuollon mallissa. Tapaamisen tavoitteena oli tuoda maaseutunäkökulmaa Braxin selvitystyöhön etenkin kylien palvelumallien esittelyllä; toisena teemana oli kumppanuus hyte-työssä.

YPK-työryhmä oli keskeinen yhteistyötaho. Kaupunki-Leader-toimintaa ja sen vaikuttavuutta pidettiin esillä CLLD-teeman alla; tämän pohjalta synnytettiin keskustelua asiantuntijoiden ja päättäjien kesken.

KAHVEE-verkosto selvitti yhteistyössä MTK:n kanssa Järjestöpilotti -rahoituksen eri vaihtoehtoja.

Maaseutupolitiikan 30-vuotisjuhliin osallistui mm. Petri Rinne, joka palkittiin yhtenä maaseutupolitiikan tulevaisuuden lähettiläistä.

Maaseudun kansalaistoimijoiden kansainväliset verkostot vahvistuivat vuoden 2018 aikana uudella Euroopan älykkäiden kylien verkostolla Smart Village Networkilla, jonka ensimmäisiä suomalaisjäseniä ovat Eskolan kyläyhdistys ry, Leader Kantri ry, Lapin liiton Arctic Smart Rural Community Cluster ja Suomen Kylät ry.

Viestinnässä julkaistiin useita blogikirjoituksia ja tiedotteita www.maaseutupolitiikka.fi -sivustolle.

Osahanketta toteuttivat osa-aikaisesti Leader-asiamies Heli Walls ja tiedottaja Sofia Tuisku sekä pieneltä osin myös pj. Petri Rinne.

4.8 Valmistellut hankehakemukset vuodelle 2019

Vuoden 2018 aikana Suomen Kylät ry valmisteli ja jätti eri rahoitushakuihin kaikkiaan 6 hankehakemusta. Näistä yksi oli kokonaan uusia hankesuunnitelma ja viisi aiemmin rahoituspäätöksen saaneiden hankkeiden jatkamiseen tähtäviä jatkohankemuksia. Niistä kolme jatkohanketta on tätä kirjoitettaessa jo saanut myönteisen rahoituspäätöksen vuodelle 2019 ja kaksi jatkohanketta saanee myönteisen rahoituspäätöksen kevään 2019 aikana. Yksi uusi hankehakemus, STEAlle jätetty maaseudun velkaneuvontaa koskeva hanke, sai vuoden 2018 lopussa kielteisen rahoituspäätöksen.

Eri järjestöjen kilpailu hankerahoituksesta on kiristynyt aiemmasta. Kylätoiminnan kannalta luontaisin hankerahoituslähde eli Manner-Suomen maaseutuohjelma ei tällä ohjelmakaudella ole rahoittanut valtakunnallisessa hakumenettelyssä lainkaan yhteisöllisiä kehittämishankkeita, jotka olisivat kylätoiminnalle luontaisimpia aiheita. Manner-Suomen maaseutuohjelman hankerahoittajien osittainen torjuva suhtautuminen yhteisöllisten hankkeiden rahoittamiseen ei ole näkynyt pelkästään kylätoiminnan valtakunnallisella tasolla, vaan myös monet maakunnalliset kyläyhdistykset ovat kokeneet saman omien kehittämishankkeidensa kanssa. Asiaan on yritetty vaikuttaa sekä MMM:n kanssa käydyissä neuvotteluissa että suoraan ministerin kautta. Toistaiseksi tilanne ei ole juuri korjautunut, koska ohjelmakauden alussa tehdyt linjaukset vaikuttavat edelleen.

Suomen Kylät ry on etsinyt maaseutupoliittisen hankerahoituksen korvaajaksi sekä rahoituksensa ja tuotekehityksensä turvaamiseksi uusia hankerahoituskanavia. Rahoitusta on haettu ja saatu muilta hallinnonaloilta, mm. sosiaalipolitiikan puolelta. Toistaiseksi SYTY on uusilla rahoitusareenoilla alan vakiintuneiden järjestöjen kanssa rahoituksesta kilpaillessaan tunnettuudessaan heikompi ja uusia hankkeita toteuttaessaan näytön paikan edessä. Mm. saadut STEA-hankkeet palvelevat hyvin kylätoiminnan sisällön kehittämistä kyläasukkaiden sosiaalisen hyvinvoinnin edistämisessä.

Suomen Kylät ry:n hanketoiminnan suunnittelusta, hankerahoituksen hankkimisesta ja hankkeiden toteutuksen tukitoimista päävastuun on kantanut kehittämisjohtaja Tuomas Perheentupa. Jatkorahoitusta haettaessa on toimittu kiinteässä yhteistyössä eri hankkeiden vetäjiksi palkattujen projektipäälliköiden kanssa. Hankkeiden taloushallinnosta on vastannut talouspäällikkö Tuomas Rokka yhdessä kunkin hankkeen projektipäällikön kanssa.

Suomen Kylät ry:n hankehakemukset vuonna 2018:

1) Toukokuussa 2018 Suomen Kylät ry valmisteli STEAlle hankehakemuksen liittyen maaseudun ylivelkaantuneiden neuvontapalveluihin. Hanke sai joulukuussa 2019 STEAlta kielteisen rahoituspäätöksen, jossa vedottiin mm. vuonna 2019 tapahtuvaan velkaneuvonnan uudelleenorganisointiin.

2) Elokuussa 2018 Suomen Kylät ry valmisteli Uudenmaan TE-toimistolle Työtä kaikille-hankehakemuksen, jolle Uudenmaan TE-toimisto myönsi vuodelle 2019 noin 96.000 euroa.

3) Syyskuussa 2018 Suomen Kylät ry valmisteli STEAlle jatkohankehakemuksen Me miehet -hankkeelle (Maaseudun miesten toimintakyky kuntoon vertaisryhmätyöllä). Hakemus sai loppukesästä STM:ltä myönteisen rahoituspäätöksen. Hankkeen rahoitus vuodelle 2019 on 108.000 euroa. Kokeilualueena on tässä vaiheessa kaksi maakuntaa.

4) Syyskuussa 2018 Suomen Kylät ry valmisteli STEAlle Koti kylään -hankkeelle (Maahanmuuttajat osallisiksi paikallisyhteisöön –aktivointihanke) jatkohankehakemuksen. Se sai joulukuussa 2018 myönteisen rahoituspäätöksen STM:ltä vuodelle 2019, rahoitus ko. vuodelle 124.000 euroa. Kokeilualueena tässä hankkeessa on 4 maakuntaa.

5) ja 6) Lokakuussa 2018 Suomen Kylät ry jätti kaksi puolueettoman Jässi -jätevesineuvonnan jatkohankehakemusta vuodelle 2019. Nämä jätettiin Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle ja Kymenlaakson ELY-keskukselle, jotka jakavat ympäristöministeriön avustukset niiden kautta varsinaisille toimijoille. Myönteiset rahoituspäätökset kummallekin hankkeelle saataneen maaliskuussa 2019.

5. DEN SVENSKSPRÅKIGA VERKSAMHETEN - RUOTSINKIELINEN TOIMINTA

Verksamheten på svenska bedrivs inom ramen för Suomen Kylät ry – Finlands Byar rf:s arbetsteam, men är organiserad inom ramen för Svensk Byaservice (SB), ett samarbetsorgan gemensamt för SFV, Sydkustens landskapsförbund och Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur (SÖFUK/KulturÖsterbotten). Under året har Svenska lantbrukssällskapens förbund (SLF) övertagit ansvaret för SB:s verksamhet från och med 1.9.2018 och är ny upprätthållare från och med 1.1.2019.

Under 2019 bildas en ny samarbetsgrupp för SB, då den gamla upphörde att existera vid årsskiftet. Den svenska verksamheten arbetar med lokal utveckling på ett likvärdigt sätt som den finska verksamheten men med hela Svenskfinland som verksamhetsområde. Till det nya svenskspråkiga byanätverket inbjuds de tvåspråkiga aktionsgrupperna Aktion Österbotten rf, I samma båt – samassa veneessä rf ry, Pomoväst rf, SILMU ry och det enspråkiga Leader Åland, samt de tvåspråkiga regionala byaföreningarna; Varsinais-Suomen Kylät ry – Egentliga Finlands Byar r.f., Nylands Byar r.f. – Uudenmaan Kylät ry, Finlands öar rf – Suomen saaret ry (FÖSS), samt Aktion Österbottens byaverksamhet och SILMU:s byasektion. Därtill inbjuds bland andra Svenska studieförbundet och de tidigare samarbetsparterna SFV, SÖFUK och Sydkustens landskapsförbund. Ett nytt samarbetsorgan tillsätts under vårvintern 2019.

Svensk Byaservice är medlem av Finlands Byars byautskott och internationella utskott. Strävan är att verksamheten, dels står för den svenska servicen, dels kompletterar den finskspråkiga verksamheten och projektverksamheten. SB utgår från de specialbehov som

finns på det finlandssvenska fältet och utnyttjar de möjligheter som de svenska organisationerna och nätverken ger.

Den nya riktlinjen som Landsbygdspolitiska rådet antagit, platsbaserad politik, är en ledstjärna för Svensk Byaservice. Det krävs såväl teoretiska diskussioner som praktiska exempel för att denna riktlinje ska kunna förverkligas. Emellertid sköts SB:s verksamhet som deltidstjänst, vilket har begränsat verksamheten.

Arbetet med en omstrukturering av den finlandssvenska landsbygdsutvecklingen fortgår. Målet är att ge mera tyngd åt verksamheten och garantera mera bestående strukturer. Svensk Byaservice struktur har inte i någon större grad förändrats sedan samarbetsorganet skapades för över 20 år sedan, då Finlands Byar rf ännu inte hade grundats och då det ännu inte varken fanns Leader-grupper eller regionala byasammanslutningar. Nu går Svensk Byaservice inför en breddning av samarbetsnätverket.

Samarbetsgruppen för Svensk Byaservice (SFV/(SLF), Sydkustens landskapsförbund och SÖFUK) har hållit två möten under året, 12.3 och 4.9, där man under höstmötet hade SLF med, som gav sin syn på SB:s framtid.

IDNET (Identitetsbaserat nätverk) inom Landsbygdspolitiska rådet (MANE) fungerar som ett projekt/nätverk under SLF sedan 1.9.2018. Temagruppen och Svensk Byaservice har ett nära samarbete och arbetsfördelning. SB har informerat byaaktivisterna, de lokala aktionsgrupperna och landsbygdsutvecklarna via sociala medier.

Informationen sköts via blogg, Twitter och Facebook. Svensk Byaservice blogg finns som länk på olika organisationers webbplatser. Dessutom har SB upprätthållit hemsidan ByaNet som uppdaterats, samt bidragit med artikel i Bondeföretagaren. Under hösten har nätarbetet med uppgörande av adresslistor för byaråd/-föreningar i Svenskfinland inletts. Listorna behövs för information och fältarbete.

Svensk Byaservice har deltagit i Finlands Byars byautskott och internationella utskott, samt tagit del i dess tiimi-möten och i en del av Finlands Byars övriga evenemang. SB har också i övrigt aktivt stött Finlands Byars internationella verksamhet och dess nordiska samarbete. SB representerar Finlands Byar i styrelsen för Hela Norden ska leva och stod som värd för höstmötet och styrelsemötet på Åland i oktober 2018. Till höstmötet var Michael Oksanen, generalsekreterare för Pohjola- Norden inbjuden som gäst. Föreningen Hela Norden ska leva diskuterade ett utökat samarbete med Föreningen Nordens förbund. Under år 2019 kommer Föreningen Norden att fylla 100 år, vilket ger möjligheter att gemensamt lyfta fram betydelsen av det nordiska civilsamhällets insatser. SB samarbetar också aktivt med Nordregio och framförallt temagruppen för hållbar landsbygdsutveckling. Under året har SB även gjort översättningar från finska till svenska åt Finlands Byar och bidragit med inlägg i Finlands Byars uutiskirje.

För att verifiera och förbättra den sociala påverkan och ta en lämplig roll i landskaps- och regionreformen, samt framtidsarbetet till år 2030, förutsätts en kvalitetsprocess. Under året har sålunda Svensk Byaservice, liksom både centralorganisationen Finlands Byar och de 19 regionala byaföreningarna, arbetat på sin kvalitetsmanual och deltagit i sammankomster. Arbetet avslutas våren 2019 med auditering.

Den traditionella finlandssvenska Landsbygdsriksdagen ordnades på Åland den 5-7 oktober. Programmet upptog bl.a. föreläsningar om digitalt entreprenörskap, levande landsbygd, landsbygdspolitik, workshop om digitalt entreprenörskap, temaföreläsningar om landsbygdssäkring, Skördefesten & Åland Grönskar, gränsöverskridande samarbete,

landsbygdspolitiskt engagemang och nätverkande mellan organisationer, samt Silverskär. Det skrevs även en resolution från Landsbygdsriksdagen. Nästa Landsbygdsriksdag hålls 2020 i östra Nyland med SILMU som lokal värd.

6. JÄSENIŠTÖ JA JÄSENIJÄRJEŠTÖJEN YHTEIŠTYÖ

Suomen Kylät ry:n jäsenjärjestöjen lukumäärä vuonna 2018 oli 124. Kaikki 19 maakunnallista kyläyhdistystä ja 54 Leader-ryhmää ovat Suomen Kylät ry:n jäsenjärjestöjä. Niistä Aktion Österbotten ja Kehittämisyhdistys SILMU ry edustavat sekä seudullista Leader- että maakunnallista kylätoimintaa. Valtakunnallisia jäsenjärjestöjä oli 15 sekä kylä- ja kaupunginosayhdistyksiä ja muita vastaavia paikallisia järjestöjä oli 30. Viime vuosina myös maakunnan liittoja on liittynyt Suomen Kylät ry:n jäsenjärjestöiksi: Etelä-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Hämeen, Kainuun, Keski-Suomen, Pohjanmaan, Pohjois-Karjalan ja Satakunnan maakunnan liitot ovat jäsenjärjestöjä.

Vuoden 2017 kevätkokous päätti pitää jäsenmaksut vuonna 2018 edellisen vuoden 2017 tasolla eli jäsenyhteisöittäin seuraavasti: valtakunnallisten järjestöt 500 €, maakuntien liitot 300 €, maakunnalliset kyläyhdistykset ja Leader-ryhmät 200 €, kylä- ja kaupunginosayhdistykset ja kuntakohtaiset yhdistykset 50 € sekä kannattajajäsenmaksu 1200 €. Suomen Kylät ry:n itse maksamat jäsenmaksut vuonna 2018 olivat yhteensä 7.838 euroa.

Yhteistyötä on tiivistetty jäsenjärjestöjen ja yhteistyökumppaneiden, kansanedustajien ja viranomaisten kanssa. Suomen Kylät ry on valtioneuvoston asettaman Maaseutupolitiikan neuvoston (MANE) jäsen. Suomen Kylät ry:n kehittämisjohtaja ja Leader-asiamies osallistuivat MANE:n sihteeristön ja sen teemaverkostojen työhön. Suomen Kylät ry:n puheenjohtaja ja Leader-asiamies toimivat Maaseutupolitiikan neuvoston apulaispääsihteerinä oman toimensa ohella; puheenjohtaja Petri Rinne on myös MANEn varsinaisissa kokouksissa Suomen Kylät ry:n edustaja.

Kylien turvallisuuden parantamiseen liittyvä kehittämistyö on tapahtunut mm. SPR:n vetämän Vapaaehtoisen pelastuspalvelun (VAPEPA) sekä Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön (SPEK) kautta. Suomen Kylät ry on jäsenenä mm. Maaseudun Sivistysliitossa ja sen hallituksessa, toimistonsa sijaintialueen Leader-ryhmässä Ykkösakseli ry:ssä, Suomen Kotiseutuliitossa ja Seurantaloasiain neuvottelukunnassa.

Suomen Kylät ry on Elinkeinoelämän keskusliiton (EK) Erityispalveluiden Työnantajaliittoon kuuluvan Maaseutuelinkeinojen ja neuvonta-alan työnantajayhdistyksen jäsen. Jäsenyyden kautta Suomen Kylät ry saa työnantajajärjestön koulutus-, neuvonta- ja juristipalveluita.

Maaseudun Sivistysliiton (MSL) kanssa tehty koulutusyhteistyö on hyödyttänyt molempia järjestöjä; Suomen Kylät ry, eri aluetasojen kyläyhdistykset sekä Leader-ryhmät ovat voineet hyödyntää MSL:n kurssitukea, jolloin tietotaidon ja osaamisen tason nostamiseen on saatu taloudellista tukea. Koulutusyhteistyö jatkui vuonna 2018 Keskitien Tuki -säätiön rahoittaman Kyläpäällikkö -koulutusohjelman kautta yhdessä maakunnallisten kyläyhdistysten kanssa. Lisäksi on käynnissä kylätoiminnan laatutyöprosessi, jossa ovat mukana Suomen Kylät ja maakunnalliset kyläyhdistykset.

Yhteistyötä on tiivistetty myös muihin paikallista kehittämistä tukeviin valtakunnallisiin järjestöihin ja alueorganisaatioihin sekä eri alojen viranomaisiin. Erittäin merkittävä foorumi on Suomen Kylät ry:n varapuheenjohtaja Esa Aunolan aloitteesta perustettu eduskunnan kylätoimintaverkosto, jossa on mukana kansanedustajia useista eri puolueista ja jossa

Suomen Kylät ry on aktiivinen toimija. Suomen Kylät ry on mukana myös sosiaalialan järjestöjen yhteistyöjärjestö SOSTE ry:n yhteistyöjäsenenä sekä Kansalaisfoorumissa.

7. YHDISTYKSEN TALOUS

Suomen Kylät ry:n varsinaisen toiminnan tuotot olivat vuonna 2018 yhteensä 611.859,62 euroa. Tuotot koostuivat seuraavasti: hanketoiminnan avustustuotot 492.425,53 euroa, Leader-asiamies -toiminnan ostopalvelutuotot 65.937,99 euroa, muut palvelutuotot 19.590,00 euroa, osallistumismaksut 11.106,10 euroa ja saadut työllistämiskorvaukset 22.800,00 euroa. Suomen Kylät ry:n varsinaisen toiminnan kulut vuonna 2018 olivat yhteensä 966.852,75 euroa. Henkilöstökuluja tähän sisältyi 672.569,13 euroa, matkakuluja 116.478,23 euroa ja muita kuluja yhteensä 177.805,39 euroa.

Varainhankinnan tuotot olivat yhteensä 28.850,00 euroa. Tähän sisältyi jäsenmaksutuottoja 25.400,00 euroa ja ansiomerkkien ja viirien tuottoja 3.450,00 euroa. Rahoitustoiminnan tuotot olivat yhteensä 8,84 euroa.

Yleisavustuksiin sisältyy Suomen Kylät ry:n saama valtionavustus 1,1 milj. euroa vuonna 2018, josta tuotoksi on kirjattu käytetty avustus 1.064.030,18 euroa. Käyttämätöntä avustusta siirtyi seuraavalle vuodelle yhteensä 35.969,82 euroa. Valtionavustusta siirrettiin 20 toimintayksikölle jokaiselle 37.235,00 euroa eli yhteensä 744.700,00 euroa.

Suomen Kylät ry:n kirjanpidollinen tasearvo oli vuonna 2018 yhteensä 631.487,44 euroa. Taseen vastaavaa -puoli pitää sisällään mm. Osuuskunta Pro Perniön osakkuuden 5.000,00 euroa, ansiomerkkivaraston 2.210,07 euroa, LIKVI-lainasaamisia 42.000,00 euroa ja käyttötilin rahat 395.959,34 euroa. Loppu koostuu lyhytaikaisista myyntisaamisista ja hankkeiden siirtosaamisista sekä muista pienistä saamisista. Yhdistyksen vieras pääoma koostuu hankkeiden, valtionavun ja palkanlaskennan jaksotuksista sekä pienistä ostoveloista. Suomen Kylät ry:llä ei ole pitkäaikaista lainaa.

Suomen Kylät ry:n alijäämä tilikaudelta 2018 on 6.804,11 euroa, joka on katettu omasta pääomasta. Alijäämän kattamisen jälkeen Suomen Kylät ry:n oma pääoma on yhteensä 411.317,41 euroa. Oma pääoma on syntynyt edellisten vuosien aikana, pääosaltaan Suomen Kylät ry:n voittaman verkostoyksikköpalvelujen ostopalvelutarjouksen tuottamasta ylijäämästä MMM:n kaikille yrityksille avoimessa tarjouskilpailussa.

Hyvästä vapaasta omasta pääomasta johtuen Suomen Kylät ry on varsin vakavarainen. Suomen Kylät ry:n omavaraisuusaste on tilinpäätöksessä 65,1 %. Maksuvalmius on pysynyt erittäin hyvällä tasolla johtuen vahvasta kassasta. Suomen Kylät ry:n talous on kuitenkin hyvin riippuvainen valtioavustuksen ja hanketoiminnan tuottamasta tulorahoituksesta.

Suomen Kylät ry:n talouspäällikkönä on toiminut Tuomas Rokka, tilintarkastajana Vesa Peltola (KHT) ja toiminnantarkastajana pankinjohtaja Antti Riutta Karjalohjalta.

8. YHTEENVETO

Suomen Kylät ry:n valtionaputilanne oli vuonna 2018 kohtuullisen hyvä (1,1 milj. euroa) useiden poikkeuksellisen hankalien vuosien jälkeen. Myös hankehauissa onnistuttiin kohtuullisen hyvin; Vuoden 2018 aikana toteutettiin kaikkiaan 7 eri hanketta, joista kaksi oli täysin uusia kolmevuotisia STEA-rahoitteisia hankkeita. Lisäksi toteutettiin kaikkien Leader-ryhmien yhteisesti rahoittamaa Leader-asiamies-ostopalvelusopimustoimintaa. Vuonna 2018 Suomen Kylät ry:n toiminnassa edettiin usealla osa-alueella. Toiminnallisia

edistysaskelia olivat mm. laatutyöprosessin eteneminen, eduskunnan maaseutuverkoston vireä toiminta, Paikallisen kehittämisen valtakunnallisen ohjelman toimenpiteiden eteenpäin vieminen, Suomen Kylät ry:n sekä maakunnallisten kyläyhdistysten ja Leader-ryhmien vuorovaikutuksen tiivistyminen, brändityön osana kylätoiminnan ja keskusjärjestön uuden logon ja viestinnällisen ilmeen käyttöön ottaminen, uusi www.suomenkylat.fi -sivusto, sosiaalisen median viestinnän vahvistuminen (fb ja twitter), Avoimet Kylät -suurtahtuman onnistuminen 9.6.2018, keskusjärjestön vetämien sosiaalipoliittisten kokeiluhankkeiden käynnistäminen yhteensä 6 maakunnassa, korttelijaoston perustaminen, kansainvälinen yhteistyö sekä koko järjestön yleinen keskusteluilmapiiirin ja yhteistyöhengen vahvistuminen.

Suomen Kylät ry toimii:

Paikallisen kehittämisen valtakunnallisena ja eurooppalaisena yhteistyöjärjestönä

Valtakunnallisella tasolla kanssakäyminen on lisääntynyt eduskunnan, hallinnon ja sidosryhmien sekä kansainvälisesti eurooppalaisten yhteistyöjärjestöjen työn kautta. Vuoden 2018 aikana Suomen Kylät ry oli mukana Suomen maatalous- ja maaseutupolitiikan uudistusta linjaavassa CAP-strategiaryhmässä sekä CAP-maaseutu- ja -hallintomallityöryhmissä, elinkeinoministeri Mika Lintilän koollekutsuudessa aluepolitiikan uudistamisen aivoriihessä, Manner-Suomen maaseutuohjelman seurantakomiteassa sekä useiden laajojen kehittämishankkeiden ohjausryhmissä, Seurantaloasiain neuvottelukunnassa ja Maaseudun Sivistysliiton hallituksessa.

Maakunnallisella tasolla maakunnalliset kyläyhdistykset ovat saaneet Suomen Kylät ry:n tuki- ja koulutuspalveluja sekä valtakunnallisten hankkeiden myötä hyviä käytäntöjä. Seudullisella tasolla Suomen Kylät ry on läheisessä kanssakäymisessä kaikkien 54 Leader-ryhmien kanssa toimien niiden yhteistyöverkostona, jota Suomen Kylät ry:n Leader-asiamies on palvellut.

Kylä-, asukas- ja paikallistoiminnan tukijana ja puolestapuhujana

Suomen Kylät ry on tukenut omaehtoista paikallistoimintaa ja kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien laajentamista mm. koulutuksella sekä osallistumalla Maaseutupolitiikan neuvoston toimintaan. Tärkeitä työvälineitä ovat olleet Paikallisen kehittämisen valtakunnallinen ohjelma, maakunnalliset ja kuntakohtaiset kyläohjelmat, Leader-ryhmien omat ohjelmat sekä kyläsuunnitelmat. Myös kaupunginosille on tarjottu tukea Suomen Kylät ry:n Leader-asiamiehen kautta.

Kylätoiminta on osa Vapaaehtoisen Pelastuspalvelun (VAPEPA) verkostoa ja sillä on edustus sen keskustoimikunnassa. Suomen Kylät ry on Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön (SPEK) jäsen ja sillä on edustajansa sen valtuustossa.

Eduskunnan kylätoimintaverkoston kanssa järjestettiin kaksi miniseminaaria Pikkuparlamentin Kansalaisinfossa: Kylät palvelukeskuksina ja Kenelle äänesi kuuluu? Ensin mainittu toi kyläkouluasian entistä vahvemmin Suomen Kylät ry:n agendalle. Muita yhteiskunnallisen vaikuttamisen ja keskustelun ajankohtaisia aihealueita olivat mm. kylien turvallisuus, maaseutu-kaupunki-vuorovaikutus, älykkäät kylät, perusasteen kouluverkon turvaaminen ja kehittäminen, uudet yhteistyöavaukset mm. Soste ry:n kanssa.

Kylien ja Leader-ryhmien tukijana

Suomen Kylät ry on tarjonnut maakunnallisille kyläyhdistyksille ja Leader-ryhmille koulutusta ja viestinnällistä tukea mm. mediatiedotteiden, uutiskirjeiden ja kotisivujen sekä sosiaalisen median välityksellä. Maakunnalliset kyläyhdistykset ovat toimineet oman

maakuntansa kylien tukena ja yhteistyöfoorumina. Maakunnalliset kyläohjelmat ovat olemassa jokaisessa maakunnassa. Ruotsinkielistä toimintaa on toteutettu yhteistyössä SLC/Svensk Byaservicen kanssa. Leader-asiamies on työskennellyt aktiivisesti mm. Leader-ryhmien toimintaraha-asiaissa sekä edistänyt vuoropuhelua Mavin kanssa kaikkien Leader-ryhmien hyväksi.

Kylätoiminnan voimavarojen järjestäjänä

Kylätoiminnan valtionavun tasoa, joka on viime vuosina heitellyt voimakkaasti valtion menoleikkausten paineissa onnistuttiin korjaamaan vuodelle 2018 MMM:n budjettiesityksessä maa- ja metsätalousministeri Jari Lepän sekä hänen esikuntansa myötävaikutuksella. Siten kylätoiminnan perusrahoituksen tilanne vuodelle 2018 oli selvästi parempi kuin kahtena edellisenä vuonna. Sama linja on jatkunut: Maa- ja metsätalousministeriö esitti myös vuodelle 2019 1,1 milj. euron tasoa, johon eduskunta lisäsi syksyn 2018 budjetin pienkorjausten yhteydessä 100.000 euroa. Siten vuoden 2019 taso on tähän asti korkein 1,2 milj. euroa. Pitkän ajan tavoitetaso on edelleen 1,5 milj. euroa, jolla kaikkien maakunnallisten kyläasiamiesten työ saataisiin kokoaikaiseksi.

Hankkeiden käynnistäjänä

Hanketoiminta muodostaa erittäin merkittävän osan kylätoiminnan rahoitusta ja tuotekehittelyä sekä keskusjärjestössä että aluetasolla. Vuonna 2018 Suomen Kylät ry käynnisti kaksi uutta STEAn rahoittamaa sosiaalipoliittista hanketta, Me miehet – Toimintakyky kuntoon -hankkeen ja Koti kylään -maahanmuuttajien aktivointihankkeen. Muita Suomen Kylät ry:n hankkeita olivat Työtä kylästä -työllistämishanke, kaksi maakunnallista JÄSSI -jätevesineuvontahanketta, Leader-asiamies -ostopalvelutoiminta, MANEn rahoittama Kansalaistoiminta- ja hyvinvointiverkoston osahanke (KAHVEE) sekä Kyläpäällikkökoulutushanke.

Ohjelmallisuuden toteuttajana

Voimistuvat Kylät - Vahvistuvat lähiyhteisöt -ohjelman eli Paikallisen kehittämisen valtakunnallisen ohjelman toteuttaminen on jatkunut. Laatutyöprosessi sekä Keskitien Tuki -säätiön rahoittama Kyläpäällikkökoulutus antoivat osaltaan pohjaa ohjelman toteuttamiselle. Merkittävä avaus ohjelman toteuttamisessa oli vuoden lopulla perustettu Suomen Kylät ry:n neljänneksi jaostoksi korttelijaosto, joka kokoaa kaupunginosatoimijat yhteen ja edistää yhteisölähtöistä paikallista kehittämistä kaupunkialueilla.

Suomen Kylät ry on osallistunut valtioneuvoston maaseutupoliittisen selonteon ja toimenpideohjelman toteutukseen ja 6. maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman esitysten eteenpäin viemiseen omalta osaltaan. Suomen Kylät ry:n luottamus- ja toimihenkilöt ovat osallistuneet aktiivisesti Maaseutupolitiikan neuvoston työhön toimimalla sen sihteeristössä ja eri teemaverkostoissa, erityisesti Kansalaistoiminnan ja hyvinvoinnin KAHVEE-verkostossa yhtenä sen osatoteuttajista. Suomen Kylät ry on Maaseutupolitiikan neuvoston (MANE) jäsen ja järjestön puheenjohtaja ja Leader-asiamies toimivat neuvoston apulaispääsihteereinä.

Viestijänä ja mielipidevaikuttajana

Suomen Kylät ry:n kotisivut ovat vuoden 2018 aikana uudistuneet sekä sisällöltään että ilmeeltään. Uutiskirje ovat käytössä, samoin sosiaalisen median (facebook, instagram, twitter) kanavat reaaliaikaisen tiedottamisen välineinä. Leader-ryhmillä ja Suomen Kylät ry:llä on nyt kummallakin oma nykyaikainen brändiasunsa logoineen ja sivustoineen; www.leadersuomi.fi ja www.suomenkylat.fi.

Suomen Kylät ry on toiminut eduskunnan, sen valiokuntien, eduskuntaryhmien, eduskunnan kylätoimintaverkoston sekä maa- ja metsätalousministeriön suuntaan mm. kylätoiminnan valtionapua koskevissa asioissa. Suomen Kylät ry on laatinut lukuisia kannanottoja ja pyydettyjä lausuntoja maaseutua ja kyliä koskeviin uusiin lakiesityksiin sekä laki- ja asetusmuutoksiin (mm. laajakaista- ja kyläturva-asiat).

Kylä- ja paikallistoiminnan kansainvälisen verkoston vahvistajana

Kylätoiminta yhdistettynä LEADER -toimintatapaan ja laajaan maaseutupolitiikkaan on suomalaisen maaseutupolitiikan tavaramerkki. Suomi on ollut avainasemassa, kun eurooppalaisten kyläliikkeiden ja Leader-ryhmien yhteistyötä on tiivistetty. Samalla on autettu uusia valtakunnallisia kyläliikkeitä ja eri maiden Leader-toiminnan alkutaivalta. Suomen Kylät ry:llä on pitkäjänteisen työn tuloksena hyvät kansainväliset yhteydet eri maihin ja järjestöihin, puheenjohtajansa välityksellä jopa Kiinan kanssa.

Euroopan tasolla suomalainen kylätoiminta ja Leader-toiminta ovat herättäneet suurta kiinnostusta. Vuoden aikana Suomen Kylät ry on ollut Euroopan älykyläverkoston (Smart Village Network) perustajajäsenenä. Aikaisemmin järjestö on toiminut aloitteentekijänä myös eurooppalaisen yhteistyö- ja kylätoimintajärjestön European Rural Community Alliance'n (ERCA) perustamisessa. Suomen Kylät ry on ollut myös aloitteellinen pohjoismaisen kylätoimintajärjestön (HNSL) ja Leader-ryhmien eurooppalaisen järjestön (ELARD) vahvistamisessa. Kertomusvuoden aikana on allekirjoitettu yhteistyösopimus Kiinan ja EU:n maaseutualueiden yhteistyön avaamisesta Kiinan keskushallinnon asiantuntijavaihdosta vastaavan SAFEAn sekä EU:n Leader-ryhmien kattojärjestön ELARDin välillä.

9. SAMMANDRAG

Efter flera exceptionellt ansträngande år var Finlands Byar rf:s statsbidrag år 2018 på en någorlunda god nivå (1,1 miljoner euro). Även vad gäller projektansökningar lyckades man rätt så väl; under år 2018 förverkligades allt som allt 7 olika projekt, av vilka två är helt nya treåriga STEA-finansierade projekt. Dessutom förverkligades köptjänstavsverksamheten för Leader-ombudsmännen, vilken har gemensamt finansierats av alla Leader-grupper.

Finlands Byars verksamhet framskred på flera delområden under år 2018. Verksamhetsmässiga framsteg var bl.a. kvalitetsprocessens utveckling, den aktiva verksamheten inom riksdagens landsbygdsnätverk, pådrivandet av det lokala utvecklingsprogrammet på riksnivå, intensivare växelverkan mellan Finlands Byar, de regionala byaföreningarna och Leader-grupperna, arbetet med varumärket som en del av ibruktageandet av byaverksamhetens och centralorganisationens nya logo och kommunikativa framtoning, den nya webbplatsen www.suomenkylat.fi, förbättrandet av kommunikationen med sociala medier (fb och twitter), den stora begivenheten Öppna Byarnas dag 9.6.2018 som var lyckad, de socialpolitiska pilotprojekten som centralorganisationen drog igång i sex landskap, grundandet av stadsdelsutskottet, internationellt samarbete, samt hela organisationens allmänna diskussionsatmosfär och stärkandet av samarbetsandan.

Finlands Byar rf fungerar som:

Samarbetsorganisation för lokal utveckling på nationell och europeisk nivå

På nationell nivå har samverkan med riksdagen ökat, liksom med förvaltningen och intressenter, samt internationellt genom europeiska samarbetsorganisationer. Under år

2018 var Finlands Byar med i Finlands jordbruks- och landsbygdspolitiks reformerade CAP-strategigrupp och arbetsgruppen för CAP-landsbygds- och förvaltningsmodellen, i näringsminister Mika Lintiläs sammankallade expertgrupp för regionalpolitikens förnyelse, i uppföljningskommittén för Fastlands-finlands landsbygdsprogram, i flera styrgrupper för breddskaliga utvecklingsprojekt, i Föreningshusdelegationen och i styrelsen för Landsbygdens Bildningsförbund.

På landskapsnivå har de regionala byaföreningarna fått service av Finlands Byar i fråga om stöd och utbildning, samt god praxis genom nationella nätverksprojekt. På det subregionala planet är Finlands Byar i nära samverkan med alla 54 Leader-grupper genom att fungera som deras samarbetsnätverk, vilket Finlands Byars Leader-ombudsman har skött.

Språkrör för bya- och invånarverksamhet samt lokal verksamhet

Finlands Byar rf har stött en på självtillit baserad och lokalt förankrad verksamhet, samt arbetat för att utöka medborgarnas påverkningsmöjligheter, bl.a. genom utbildning, samt genom att delta i Landsbygdspolitiska rådets verksamhet. Ett viktigt redskap har varit det egna nationella programmet för lokal utveckling, landskapens och kommunernas byaprogram, Leader-gruppernas program, samt byaplanerna. Även stadsdelsverksamheten har stötts genom Finlands Byars Leader-ombudsman.

Finlands Byar är med i verkställandet av det nationella tredje programmet för den inre säkerheten. Finlands Byar representerar lokala aktörer och byaverksamhet i inrikesministeriets planerade inre säkerhet beträffande styr- och uppföljningsgruppen, organisationssamarbetsgruppen för inre säkerhet och undervisningsministeriets delegation för brottsförebyggande genom arbetsgruppen för grannhjälp. Finlands Byar rf ingår i Frivilliga räddningstjänstens nätverk och har representation i dess centralkommitté. Finlands Byar rf är medlem i Räddningsbranschens Centralorganisation i Finland SPEK och har en representant i dess fullmäktige. Finlands Byar ordnade tillsammans med riksdagens nätverk för byaverksamhet två miniseminarier i infocentrum i Lilla parlamentet: byar som servicecentrum och vem hör din röst till? Det först nämnda seminariet förde med sig att byskolfrågan knöts allt starkare till Finlands Byars agenda. Andra aktuella ämnesområden beträffande samhällelig påverkan och diskussion var bl.a. byarnas trygghet, växelverkan mellan landsbygd och stad, smarta byar, trygghandet och utvecklingen av skolnätet på grundskolenivå, samt nya möjligheter till samarbete med bl.a. Soste rf.

Stöder byarna och Leader-grupperna

Finlands Byar rf har erbjudit utbildning åt de regionala byaföreningarna och Leader-grupperna och kommunikativt stöd via pressmeddelanden, nyhetsbrev och webbplats, samt förmedling via sociala medier. Informationen har handlat om landsbygdsutveckling. De regionala byaföreningarna har verkat som stöd och samarbetsforum för byarna inom det egna området. Det finns ett regionalt byaprogram i varje landskap. Den svenska verksamheten har förverkligats i samarbete med Svenska lantbrukssällskapens förbund (SLF)/Svensk Byaservice. Inom Svensk Byaservice arbetar kanslisekreterare Kenneth Sundman, men även specialsakkunnig Ann-Sofi Backgren deltar till viss del i arbetet.

Arbetar för byaverksamhetens resurser

Under de senaste åren har nivån på statsbidraget för byaverksamheten svängt kraftigt p.g.a. statens kostnadsnedskärningar. Men i JSM:s budgetproposition för år 2018 lyckades man dock korriger situationen för statsbidraget genom jord- och skogsbruksminister Jari Leppä och hans stabs insats. Sålunda var läget för byaverksamhetens grundfinansiering

för år 2018 klart bättre än det var för de två föregående åren. Det har fortsatt på samma linje: jord- och skogsbruksministeriet föreslog för år 2019 en nivå på 1,1 miljoner euro. Summan höjdes med 100 000 euro under riksdagens budgetbehandling på hösten. Statsbidraget 2019 är det hittills högsta med 1,2 miljoner euro. Målet på lång sikt är fortfarande 1,5 miljoner euro, vilket skulle betyda heltidsarbete för alla regionala byaombud.

Initiativtagare till projekt

Projektverksamheten utgör nu en betydande del av byaverksamhetens finansiering och produktutveckling, även under kommande år, både för takorganisationen som på regional nivå. Under år 2018 startade Finlands Byar rf två nya STEA-finansierade socialpolitiska projekt: projektet Me miehet – Toimintakyky kuntoon och Koti Kylään – aktiveringsprojekt för invandrare. Andra projekt inom Finlands Byar var sysselsättningsprojektet Jobb i byn, två projekt på landskapsnivå för avfallsvattenrådgivning (Jässi), köptjänstverksamheten för Leader, Landsbygdspolitiska rådets finansierade delprojekt – temanätverket för medborgarverksamhet och välmående, samt Byledarnas utbildningsprojekt.

Förverkligar program

Förverkligandet av det lokala utvecklingsprogrammet på riksnivå, (Voimistuvat kylät – Vahvistuvat lähiyhteisöt. Paikallisen kehittämisen valtakunnallinen ohjelma), har fortsatt. Kvalitetsarbetsprocessen samt stiftelsen Keskitien Tukis finansierade Byledarutbildning gav grund för programmets förverkligande. Betydande för programmets förverkligande var bildandet av Finlands Byar rf:s stadsdelsutskott, vilket samlar stadsdelsaktörer och befämjar gemenskapsbaserad lokal utveckling på stadsområden.

Finlands Byar rf har deltagit i förverkligandet av statsrådets landsbygdspolitiska redogörelse och åtgärdsprogram, samt för egen del fört vidare förslagen i det sjätte landsbygdspolitiska helhetsprogrammet. Finlands Byars förtroendemän och anställda har deltagit aktivt i Landsbygdspolitiska rådets arbete genom att verka i sekretariatet och olika temanätverk, särskilt i temanätverket för medborgarverksamhet och välmående som en av dess genomförare. Finlands Byar är medlem i Landsbygdspolitiska rådet och Finlands Byars ordförande och Leader-ombudsman fungerar som rådets biträdande generalsekreterare.

Informatör och opinionsbildare

Finlands Byar rf:s webbplats har under år 2018 förnyats, både till innehåll och utformning. Utgivningen av nyhetsbrevet fortgår, liksom informationen i realtid genom sociala medier (facebook, instagram, twitter). Leader-grupperna och Finlands Byar har nu båda två egna moderna varumärken med sina logon och webbplatser; www.leadersuomi.fi och www.suomenkylat.fi.

Finlands Byar rf har aktivt arbetat för byaverksamheten, bl.a. i ärenden som berör statsbidraget, i riksdagens utskott, bland riksdagsgrupper, i riksdagens nätverk för byaverksamhet, samt i jord- och skogsbruksministeriet. Finlands Byar har utarbetat flera ställningstaganden och begärda utlåtanden för landsbygden och byarna som berör nya lagförslag, samt lag- och förordningsändringar (bl.a. bredbands- och bysäkerhetsärenden).

Främjar byarnas och de lokala utvecklarnas internationella nätverk

Byaverksamheten i kombination med verksamhetsformen för Leader och den breda landsbygdspolitiken är den finländska landsbygdspolitiken varumärke. Finland har varit i

nyckelställning när den europeiska byarörelsens och Leader-gruppernas samarbete intensifierats. Man har även gett stöd vid tillkomsten av nya nationella byarörelser och för att få igång Leader-verksamhet i olika länder. Som ett resultat av ett långsiktigt och målmedvetet arbete har Finlands Byar rf goda internationella kontakter till olika länder och organisationer, genom sin ordförande till och med till Kina.

På europeisk nivå har den finländska byaverksamheten och Leader-verksamheten väckt stort intresse. Under året har Finlands Byar fungerat som en grundande medlem av det europeiska nätverket för smarta byar (Smart Village Network). Tidigare har Finlands Byar också verkat som initiativtagare till grundandet av den europeiska samarbets- och byaverksamhetsorganisationen European Rural Community Alliance (ERCA). Finlands Byar har även varit proaktiv i att stärka den nordiska byaverksamhetsorganisationen HNSL och Leader-gruppernas europeiska organisation ELARD. Under verksamhetsåret har ett samarbetsavtal undertecknats mellan Kina och EU: s landsbygdsområden för att öppna upp för expertutbyte mellan Kinas centralförvaltnings SAFEA och takorganisationen för EU:s Leder-grupper ELARD.

Suomen Kylät ry – Finlands Byar rf

Hallitus 2018

Rinne Petri, puheenjohtaja

Varsinaiset jäsenet	Henkilökohtaiset varajäsenet
Aunola Esa, Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry (2. varapj.)	Väisänen Markku, Kainuun Nuotta ry
Erkkilä Esa, Keskipohjalaiset Kylät ry	Puhakainen Eila, Järvi-Suomen kylät ry
Högbacka Mathias, Aktion Österbotten rf	Pennanen Mari, Svenska Studieförbundet
Kajja Merja, Pohjois-Savon Kylät ry	Tantarinmäki Sami, Varsinais-Suomen Kylät ry
Mäki-Hakola Marko, MTK	Reko Timo, Maaseudun Sivistysliitto
Peltola Asko, Etelä-Pohjanmaan liitto (1. varapj.)	Mustonen Seppo, Eläkeliitto
Teuri Maarit, Ykkösakseli ry	Forsström Gina, Silmu ry
Vesisenaho Eliisa, Pirkan Helmi ry	Bagge Riitta, Etelä-Karjalan Kärki-Leader ry
Vänttinen Anne, Rajupusu	Niemi-Huhdanpää Mervi, Aisapari ry
Väre Taina, Suomen Kuntaliitto	Tulikukka Pirjo, Helka ry

Suomen Kylät ry – Finlands Byar rf

Jaostot 2018

Kyläjaosto

Aunola Esa	Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry
Backgren Ann-Sofie	Svenska lantbrukssällskapens förbund/IDNET
Hanhijärvi Jani	Sastamalan Kylät ry
Hansen Heidi	Leader Sepra ry
Hämäläinen Matti	Valtakunnalliset Kylähullut
Junno Johanna	Pohjois-Karjalan Kylät ry
Kauppi Sanna-Maija	Keskipojalaiset Kylät ry
Liitelä Marianne (siht.)	Suomen Kylät ry
Linkoranta Tauno (pj.)	Varsinais-Suomen Kylät ry
Perheentupa Tuomas	Suomen Kylät ry
Rautavirta Tanja	Pohjois-Kymen Kasvu ry
Rinne Petri	Suomen Kylät ry
Sippola Jaana	Kuudestaan ry
Tuisku Sofia	Suomen Kylät ry

Leader-jaosto

Anttila Anne	Outokaira Tuottamhan (Lappi)
Bagge Riitta	Etelä-Karjalan Kärki-Leader ry (Etelä-Karjala ja Kymenlaakso)
Forsström Gina	Leader Silmu (Uusimaa)
Itäniemi Elina	Leader Pirityiset (Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa)
Jaakkonen Pirjo	Koillismaan Leader (Pohjois-Pohjanmaa)
Laakkonen Maare	Leader Keski-Karjalan Jetina (Kainuu ja Pohjois-Karjala)
Niemi-Huhdanpää Mervi	Leader Aisapari (Etelä-Pohjanmaa)
Oljemark Emil	Leader I samma båt (Varsinais-Suomi)
Pihlajamaa Salme (varapj.)	Karhuseutu (Satakunta)
Rinne Petri	Suomen Kylät ry
Salonen Marja	Leader Viisari (Keski-Suomi)
Taipale Anu	Päijänne-Leader (Päijät- ja Kanta-Häme)
Vesisenaho Elisa (pj.)	Pirkan Helmi ry (Pirkanmaa)
Vänttinen Anne	Rajupusu Leader (Pohjois- ja Etelä-Savo)
Walls Heli (siht.)	Suomen Kylät ry

Kansainvälinen jaosto

Smedslund Kim (pj.)	EMO ry (ERCA, PREPARE)
Backgren Ann-Sofie	Svenska lantbrukssällskapens förbund (HNSL, ERCA)
Markkola Juha-Matti	Maaseutuverkostopalvelut (ELARD, komissio)
Ranta Raisa	Karhuseutu ry (ELARD)
Rinne Petri	Suomen Kylät ry
Ostopalveluna mahdollisesti: Backa Peter (ERCA)	

KYLÄTOIMINNAN TUNNUSLUKUJA VUOSINA 2016- 2018

	TUNNUSLUKU	VUOSI 2016	VUOSI 2017	VUOSI 2018
1.	Toiminnallisten kylien määrä (ei maarekisterikyliä)	ei kysytty vuonna 2016	4 323	4 280
2.	Rekisteröidyt kyläyhdistykset -joista kuntakohtaisia	3 201 51	3 172 45	3 167 48
3.	Ei-rekisteröidyt kylätoimikunnat (Lukumäärä vähenee pitkällä aikavälillä)	755	737	695
4.	Voimassa olevat kyläsuunnitelmat	2 020	1 932	1 978
5.	Kyläasiamiesten* lukumäärä yhteensä - Maakunnalliset (usea osa-aikainen) - Seutukunnalliset - Kuntakohtaiset	45 19 16 10	45 18 17 10	49 16 24 9
6.	Jäsenyhteisöjä yhteensä	1 769	1 671	1 799
7.	Avoimet Kylät- tapahtuma - Tapahtumien määrä (kylien määrä vuonna 2016) - Kävijöitä arviolta yhteensä	428 33 000	750 94 500	592 62 677
8.	Kylätoiminnassa työllistettyjen pitkäaikaistyöttömien määrä (henkilöä)	ei kysytty vuonna 2016	646	601
9.	Laskelma tehdystä kylätoiminnan vapaaehtoistyöstä (tuntia)	ei kysytty vuonna 2016	6 215 470	6 187 286

* kylillä neuvonta-, koulutus- ja aktivointityötä tekevä monialainen maaseutukehittäjä

Suomen Kylät ry – Finlands Byar rf

Jäsenjärjestöt 2018

Maakunnalliset kyläyhdistykset

Etelä-Karjalan Kylät ry	Pirkan Kylät ry
Eteläpohjalaiset Kylät ry	Pohjois-Karjalan Kylät ry
Hämeen Kylät ry	Pohjois-Pohjanmaan Kylät ry
Järvi-Suomen kylät ry	Pohjois-Savon Kylät ry
Kainuun Nuotta ry	Päijät-Hämeen Kylät ry
Keskipohjalaiset Kylät ry	SataKylät ry
Keski-Suomen Kylät ry	Uudenmaan Kylät ry
Kymenlaakson Kylät ry	Varsinais-Suomen Kylät ry
Lappilaiset Kylät ry	
	(Aktion Österbotten rf)
	(Kehittämisyhdistys SILMU ry: SILMU-Kylät)

17

Kylä- ja kaupunginosayhdistykset, kuntakohtaiset -ja muut paikallisyhdistykset

Harjurannan Kyläyhdistys ry	Märynummen kyläyhdistys ry
Heiska ry	Onkimaan kyläyhdistys ry
Helsingin kaupunginosayhdistykset ry HELKA	Palopuron kyläyhdistys ry
Hirvihaaran kyläyhdistys ry	Pohjanmaan Osuuskunta Kannustava
Isonkyrön Lehmäjoen Kyläyhdistys ry	Putkilahden Kyläseura ry
Joensuun Kylät ry	Raahen Kylät y
Keminmaan Kylät ry	Raution Kyläyhdistys ry
Keuruun Ekokylä ry	Sarfsalö Byaråd r.f.
Kurkimäki-seura ry	Sastamalan Kylät ry
Kuutsalo-Seura ry	Savonlinnan Kylät ry
Käpylän Yhdyskuntaklubi ry	Soinilansalmen Kyläyhdistys ry
Kärkölän Kyläyhdistys ry	Tammelan Kylät ry
Lempäälän Lastusten vesihuolto-osuuskunta	Teuron-Kuuslammin Kylätoimintayhdistys ry
Lännen Kyläyhdistys ry	Veskansan ry

28

Valtakunnalliset järjestöt

Eläkeliitto ry	Suomen Metsästäjäliitto ry
Käsi- ja Taideteollisuusliitto Taito ry	Suomen Nuorisoseurat ry
Maaseudun Sivistysliitto ry	Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö ry
MTK ry	Suomen Taksiliitto ry
ProAgria Keskusten Liitto ry	Svenska Folkskolans Väner
Suomen 4H-liitto ry	Svenska Studieförbundet r.f.
Suomen Kotiseutuliitto ry	Vanhustyön keskusliitto ry
Suomen Kuntaliitto ry	

15

Maakuntaliitot ja muut maakunnalliset järjestöt

Etelä-Karjalan liitto	Pohjanmaan liitto / Österbottens förbund
Etelä-Pohjanmaan liitto	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Hämeen liitto	Satakuntaliitto
Kainuun liitto	Svenska Österbottens Ungdomsförbund (SÖU) r.f.
Keski-Suomen liitto	Sydkustens Landskapsförbund r.f.

10

Kehittämisyhdistykset (Leader-ryhmät)

Aisapari ry	Maaseudun kehittämisyhdistys Ravakka ry
Aktiivinen Pohjois-Satakunta ry	Maaseutukehitys ry
Aktion Österbotten r.f.	Nouseva Rannikkoseutu ry
Elävä Kainuu LEADER ry	Oulujärvi Leader ry
Eteläisen maaseudun osajat EMO ry	Oulun Seudun Leader ry
ETPÄHÄ ry	Outokaira Tuottamhan ry
Etelä-Karjalan Kärki-LEADER ry	Peräpohjolan Leader ry
I samma båt – samassa veneessä r.f. ry	Pirityiset ry
Joensuun seudun Leader-yhdistys ry	Pirkan Helmi ry
Joutsenten reitti ry	Piällysmies ry
Jyväsräihi ry	Pohjoisimman Lapin Leader ry
Kantri ry	Pohjois-Kymen Kasvu ry
Karhuseutu ry	Poko ry
Kehittämisyhdistys Kalakukko ry	Pomoväst rf
Kehittämisyhdistys SEPRA ry	Päijänne-Leader ry
Kehittämisyhdistys SILMU ry	Rajupusu Leader ry
Keskipiste-Leader ry	Rieska-Leader ry
Koillismaan Leader ry	Seinäjoen Seudun kehittämisyhdistys Liiveri ry
Kuudestaan ry	Suupohjan Kehittämisyhdistys ry
Leader Länsi-Saimaa ry	Vaara-Karjalan Leader ry
Leader Pyhäjärvisseutu ry	Varsinais-Suomen Jokivarsikumppanit ry
Leader Tunturi-Lappi ry	Varsin Hyvä ry
Leader Viisari ry	Veej'jakaja ry
Linnaseutu ry	Vesuri-ryhmä ry
LounaPlussa ry	Yhyres Kehittämisyhdistys ry
Maaseudun kehittämisyhdistys Keski-Karjalan Jetina ry	Ykkösakseli ry
Maaseudun kehittämisyhdistys Mansikka ry	Ylä-Savon Veturi ry

54

Jäsenjärjestöt yhteensä (31.12.2018): 124

	1.1.-31.12.2018 EUR	1.1.-31.12.2017 EUR
VARSINAINEN TOIMINTA		
Toiminnanala A		
Tuotot yhteensä	611 859,62	483 407,87
Kulut		
Henkilöstökulut yhteensä	-672 569,13	-561 425,15
Muut kulut yhteensä	-294 283,62	-236 771,36
Kulut yhteensä	-966 852,75	-798 196,51
Toiminnanala A yhteensä	-354 993,13	-314 788,64
VARSINAINEN TOIMINTA YHTEENSÄ	-354 993,13	-314 788,64
VARAINHANKINTA		
Tuotot yhteensä	28 850,00	32 010,00
VARAINHANKINTA YHTEENSÄ	28 850,00	32 010,00
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
Tuotot		
Rahoitustoiminta yhteensä	8,84	10,84
Tuotot yhteensä	8,84	10,84
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA YHTEENSÄ	8,84	10,84
YLEISAVUSTUKSET		
Yleisavustukset yhteensä	319 330,18	222 950,00
YLEISAVUSTUKSET YHTEENSÄ	319 330,18	222 950,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ YHTEENSÄ	<u>-6 804,11</u>	<u>-59 817,80</u>

	31.12.2018 EUR	31.12.2017 EUR
V a s t a a v a a		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	5 000,00	5 000,00
Sijoitukset yhteensä	5 000,00	5 000,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	<u>5 000,00</u>	<u>5 000,00</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet/Tavarat	2 210,07	2 151,13
Vaihto-omaisuus yhteensä	2 210,07	2 151,13
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	12 617,10	7 415,80
Lainasaamiset	42 000,00	42 000,00
Muut saamiset	1 820,27	5 903,09
Siirtosaamiset	171 880,66	123 732,20
Lyhytaikaiset yhteensä	228 318,03	179 051,09
Saamiset yhteensä	228 318,03	179 051,09
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset	395 959,34	403 171,78
Rahoitusarvopaperit yhteensä	395 959,34	403 171,78
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	<u>626 487,44</u>	<u>584 374,00</u>
V a s t a a v a a yhteensä	<u><u>631 487,44</u></u>	<u><u>589 374,00</u></u>

	31.12.2018 EUR	31.12.2017 EUR
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Toimintapääoma (ed. tilikausien ylijäämä/alijäämä)	418 121,52	477 939,32
Tilikauden yli/alijäämä	-6 804,11	-59 817,80
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>411 317,41</u>	<u>418 121,52</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	8 657,54	82 635,40
Ostovelat	6 060,47	1 624,62
Muut velat	13 075,13	10 168,61
Siirtovelat	192 376,89	76 823,85
Lyhytaikainen yhteensä	<u>220 170,03</u>	<u>171 252,48</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>220 170,03</u>	<u>171 252,48</u>
Vastattavaa yhteensä	<u><u>631 487,44</u></u>	<u><u>589 374,00</u></u>